

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 35/2014 (2561) Rok LVI 19.10.2014

Z Ewangelią do narodów

19 października - Niedziela Misyjna

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego

Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

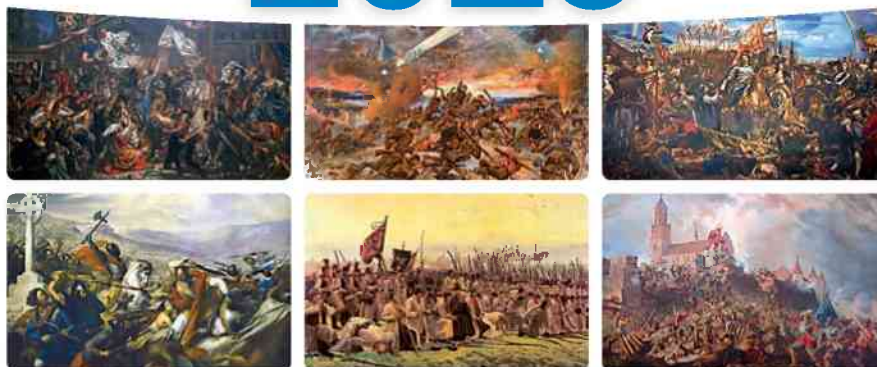
Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Defensores Fidei 2015

Niedroga francusko-polska
firma pogrzebowa
Tel. 02 31 85 23 66
mówimy po polsku i po francusku
josefa.bazincourt@gmx.fr
POMPES FUNEBRES
INTERNATIONALE POLONIA

SAMI SWOICI
Polskie sklepy spożywcze!
93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV ANATOLE FRANCE
TEL. 01 72 51 62 00
94200 IVRY SUR SEINE
44, RUE LENINE
TEL. 01 70 25 46 62
e-mail: sami.swoi@onet.pl

Spędzamy spokojnie starość
w Domu Polskiego Funduszu
Humanitarnego położonym
w dużym parku nad Loarą.
DOŁĄCZ DO NAS.
24, rue de la Mairie; 45740 Lailly en Val

Pasaz handlowy
Madeleine
Najlepsze
Towarzystwo w Polsce!
KAROLINA
Tel. 01 40 15 09 09

Defensores Fidei ZAMÓW GO JUŻ TERAZ!

Kalendarz
zamówić można,
wypełniając kupon
zamieszczony
poniżej i wysyłając
go na adres redakcji
„Głosu Katolickiego”
263 bis, rue St-Honoré,
75001 Paris

W Kalendarzu także jego wersja
kieszonkowa (do wycięcia)!

K U P O N z a m ó w i e n i a K a l e n d a r z a

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2015 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,00 €** (z przesyłką **4,50 €**). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

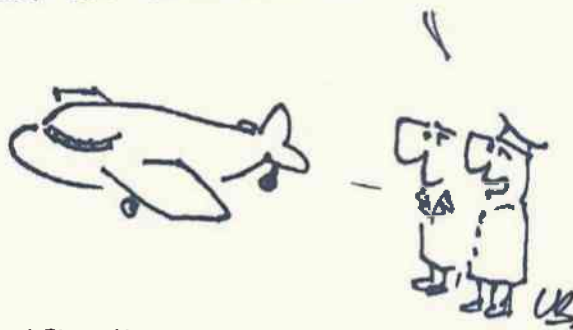
Dołączam ☐ czek (dla „Voix Catholique”) ☐ gotówkę

Telegram jakby poza czasem

No bo nily mamy jeszcze czas, parę dni czasu, zanim czas się nam zmieni z letniego na zimowy, ale lepij zawczasu, niż jli pi jdzisi j narwet, dmuchać na zimne (i coraz zimnijsze), i przestawić sobie już teraz swój zegar... ten biologiczny, i ten w duszy, żel y późni j, jak przyjdzie na to czas ni jczyższy, nie poczuć nagle nad ranem zły t bolesnie pustki i egzysten- jalnego dyskon fortu z powodu wzmożonu j (samo) świadomości przem jania świata, ludzi i czasu wła- śnie... Nad ranem nad kol jnym naszym światem coraz bardzi j bezsennym, jeszcze o godzinę teraz dłuższym i beznadzi jnie rozbudzonym. Wpraw- dzie iym razem nily odzyski jemy nieco czasu, bo a famy go o 60 bezcen- nych ponoć minut, ale przez to przecież i zmierzki j za padać będą nam jesz- cze wcześni j, a żal, bo tracimy wraz z nimi ostatnie już złudzenia tego lata minionego, i pozostałych lat minionych też, jak drzewa liście nadcią- gająym nieuchronnie list padem jesieni. Nily to wszystko banał, i zegar- mistrzowska jedynie korekta, bo trzeba iylko w przyszłą sobotę, a właści- wie już w niedzielę – 26 października – o trzeci j w nocy a fnąć wszystkie bliskie sobie, i dalsze, zegary o godzinę, ale równocześnie jest to przecież i pretekst do jesienno go (samo)zatraskania. Zatraskania o ci ple buty, rela je transcendentne i międzyludzkie, i rela je międzynarodowe, o bezdomnych i o bezdusznych, i bez serca także. A iym, którzy lubi j pać długo i beztro- sko, tylko że na codzien nie m ją na to czasu, przypominam, żel y już dzi- si j nastawili się na gratkę dłuższego :panka gratis, która ich czeka już w przyszłą niedzielę. Przyjemnych snów o... zegarach bez wskazówek. P.O.

- TO NAJNOWSZY MODEL ROSYJSKIEGO DRONA. ABY LEPIJ ZASKOCZYĆ NIEPRZYJACIELA, ZATOGA UKRYTA JEST POD POKŁADEM...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Kim są współcześni misjonarze? – str. 4
- | Orędzie Ojca św. na Światowy Dzień Misyjny – str. 8
- | La moisson de la guerre – str. 11
- | Był wiarygodny – str. 12
- | Francja w obronie rodziny – str. 15

Kto po Hollandzie?

Personalne rozgrywki w opozycyjnej obecnie UMP mogą wyłonić przyszłego prezydenta Francji. Na razie na rynku liczy się czterech kandydatów.

Największe szanse na reelekcję ma Nicolas Sarkozy, któremu jakoś nie zaszkodziły afery finansowe, a nawet krótki „areszt”. Francuzi zapomnieli mu już „polityczne ADHD”, a przy obecnym sondażowym dotowaniu lewicy, Hollande’a pokonałby nawet koń Incitatus.

Sarkozy wietrzy w tym swoją szansę powrotu do Pałacu Elizejskiego. O chęci kandydowania poinformował najpierw na Facebooku. Udzielił też wywiadu „Le Figaro”, w którym przedstawił swój przyszły program posprzątania po socjalistach. Sarkozy obiecuje ograniczenia biurokracji i wyjaśnia, że odchodzący na emerytury funkcjonariusze państwowi nie będą zastępowani automatycznie przez nową kadrę. Nowi urzędnicy państwa mają podpisywać kontrakty na 5 lat z możliwością przedłużania, co ma znacznie ograniczyć

ich przywileje. Firmy będą mogły swobodnie zdecydować o odejściu od 35-godzinnego tygodnia pracy zatrudnionych lub system ten utrzymać. Sarkozy obiecuje też referendum w sprawie ustawowego zakazu zadłużania budżetu ponad 50% PKB. Obiecuje także obniżkę podatków i zharmonizowanie systemu podatkowego z obowiązującym obecnie w Niemczech. Poza tym jest za natychmiastowym podniesieniem wieku emerytalnego do 63 lat i obiecuje lepszą kontrolę nielegalnej emigracji. W polityce rodzinnej obiecuje ograniczenie zapłodnień in vitro i adopcji tylko dla par heteroseksualnych.

Jego konkurentami partyjnymi w walce o nominację są przede wszystkim dwaj byli premierzy – Francois Fillon i Alain Juppe. Fillon obiecuje zmianę całego systemu gospodarczego, ale np. Juppe już skontrolował takie

propozycje, mówiąc, że Fillon będzie obalał system, który sam przez 5 lat... tworzył.

Swoj udział w prawyborach, które wyłonią w 2016 roku kandydata UMP zgłosił także b. minister pracy Xawery Bertrand. W swoim programie jako jedyny mówi wprost, że w przypadku wygranej, anuluje ustawy o tzw. „matężństwie dla wszystkich”, czyli homośluby. W odróżnieniu od Sarkozyego, zapowiada także całkowitą likwidację 35-godzinnego systemu pracy tygodniowej w gospodarce. Może warto trzymać za niego kciuki? □

Zaprenumeruj „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ □ Rok (56,60€) □ Pół roku (30,30€) □ Miesiąc (5€)

Adres: _____ □ Przyjaciele „Głosu...” (69,60€) □ PDF/e-mail (49,90€)

Telefon: _____ □ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

XXIX Niedziela zwykła Rok A

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 45, 1-4-6

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

To mówi Pan o swym pomazańcu Cyrusie: „Ja mocno ująłem go za prawicę, aby ujarzmić przed nim narody i królom odpiąć broń z pasa, aby otworzyć przed nim podwoje, żeby się bramy nie zatrzasnęły. Z powodu sługi mego, Jakuba, Izraela, mojego wybrańca, nazwałem cię twoim imieniem, pełnym szacunku, chociaż Mnie nie znasz, Ja jestem Pan i nie ma innego. Poza Mną nie ma boga. Przypaszę ci broń, chociaż Mnie nie znasz, aby wiadano od wschodu słońca aż do zachodu, że beze Mnie nie ma niczego. Ja jestem Panem i nie ma innego”.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Pośród narodów głoście chwałę Pana.

DRUGIE CZYTANIE

1 Tes 1,1-5b

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Tesaloniczan
Paweł, Sylwan i Tymoteusz do Kościoła Tesaloniczan w Bogu Ojcu

i Panu Jezusie Chrystusie. Łaska wam i pokój. Zawsze dziękujemy Bogu za was wszystkich, wspominając o was nieustannie w naszych modlitwach, pomni przed Bogiem i Ojcem naszym na Wasze dzieło wiary, na trud miłości i na wytrwałą nadzieję w Panu naszym, Jezusie Chrystusie. Wiemy, bracia przez Boga umiłowani, o wybraniu Waszym, bo nasze głoszenie Ewangelii wśród Was nie dokonało się przez samo tylko słowo, lecz przez moc i przez Ducha Świętego, z wielką siłą przekonania.

EWANGELIA

Mt 22,15-21

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Faryzeusze odeszli i naradzali się, jak by podchwycić Jezusa w mowie. Postali, więc do Niego uczniów razem ze zwolennikami Heroda, aby Mu powiedzieli: „Nauczycielu, wiemy, że jesteś prawdomówny i drogi Bożej w prawdzie nauczasz. Na nikim Ci nie zależy, bo nie oglądasz się na osobę ludzką. Powiedz nam, więc, jak Ci się zdaje? Czy wolno płać podatek cesarzowi, czy nie?”. Jezus przejrzał ich przewrotność i rzekł: „Czemu Mnie kusicie, obtudnicy? Pokażcie Mi monetę podatkową”. Przynieśli mu denara. On ich zapytał: „Czyj jest ten obraz i napis?”. Odpowiedzieli: „Cezara”. Wówczas rzekł do nich: „Oddajcie, więc cesarzowi to, co należy do cesarza, a Bogu to, co należy do Boga”.

Kim są współcześni misjonarze?

Dzisiaj niedziela misyjna, która prowadzi nas poza... No właśnie poza nasz kraj, poza naszą rodzinę, poza naszych przyjaciół, gdzieś daleko, gdzie Chrystus wzywa swoich uczniów, aby głosili Jego Ewangelię.

Być poza czymś, nie jest to takie proste dla współczesnego człowieka. Bo kto z nas nie lubi być chwalony, zauważony, czy podziwiany. Kto z nas nie oczekuje słowa dziękuję za swoją pracę. Być poza krajem, rodziną, braćmi wydaje się trudne, czasem niemożliwe. Jednak z taską Chrystusa i Jego błogostawieństwem – to, co nie jest możliwe staje się w pełni realne. Ten, kto naprawdę odczytał swoje powołanie do pójścia za Chrystusem, jest w stanie dzisiaj powiedzieć: Panie poślij mnie gdzie chcesz, dzisiaj mogę odejść do Ciebie.

Jak wiecie ten kraj, w którym żyję (RCA) po raz kolejny został dotknięty rebelią, która przyniosła ogromne straty personalne, duchowe, materialne. Ponad 30 misjonarzy Polaków, pomimo zagrożenia swojego życia, zostało na miejscu, razem z ludźmi, pomimo propo-

zycji, możliwości wyjazdu właśnie do Polski. Myślę, że w większości każdy z nas mógł stracić życie. Jednak duch Jezusa, Jego siła, pozwoliła nam trwać we wspólnocie razem z naszymi podopiecznymi. To, co jest trudne w danej chwili umacnia nas, aby pokazać światu i innym, że siła jest właśnie we wspólnocie. Wielu nam proponowało, aby opuścić ten kraj, ja wtedy mówiłem, że życie Europejczyka, czy Afrykańczyka, ma taką samą wartość. Wszyscy jesteśmy dziećmi jednego Boga. Nie trzeba nigdzie uciekać, aby się zbawić!

Kiedy nasze życie było zagrożone, wielu dziennikarzy, braci, ludzi świeckich, dzwoniło do nas, zadając pytanie: czy nie chcemy opuszczać tego kraju? Chciano kilkakrotnie wystać po nas helikopter – a ja wtedy zadawałem pytanie: czy ewakuujecie nas wszystkich, z całym naszym miasteczkiem? Bo jest nas ok. 11 000 osób, czy to jest możliwe? Jeżeli tak, to się zgadzamy.

Jako młody misjonarz często zadaję sobie pytania, – kto ma się troszczyć o tych, którzy są ubodzy, nie umieją pisać, czytać, nie raz poradzić sobie z prostymi sprawami? Kto ma się pochylać nad śmiercią niewinnych, zabitych – pokrzywdzonych? Kto ma się pochylać nad tymi, którzy nie mają możliwości, aby uciekać – bronić się? Kto ma pracować z dziećmi, które straciły rodziców? Kto ma pomagać niewidomym, dzieciom niedożywionym? Misjonarz? Dokładnie tak, misjonarz-pasterz, i to szczególnie wtedy, kiedy trzeba bronić stada. Oto właśnie ta niedziela misyjna, którą dzisiaj przeżywamy niech nam o tym przypomni, – kim byli i kim są współcześni misjonarze.

Kiedy czytam dzisiejszą ewangelię to

widzę, że nie raz też jestem kuszony w wyborze pomiędzy tym, co Boskie i tym, co ludzkie? I przyznam się szczerze, że często wybieram to, co ludzkie – zapominając o tym, że Bóg tchnął we mnie ducha, właśnie Ducha Bożego. Jezus dzisiaj mówi oddajcie to ziemskie cesarzowi a to, co Boskie – Bogu.

Oddajcie! Nie zatrzymujcie! Nie wystawiajcie Boga na próbę! Jezus podczas swojego pobytu na ziemi jasno się wypowiedział i przypomniat, że każdy człowiek należy do Boga, bo od niego wychodzi i do niego zmierza.

Dzisiejszy świat, nasze rodziny, nasze wspólnoty zapomniat już dawno o tym, że życie nasze zależy od Boga. Patrząc na postawę Jezusa z Ewangelii, chciałoby się powiedzieć, chcę WAM powiedzieć wszystkim – wybierajcie to, co Boże, szukajcie Boga w drugim człowieku, ubogim, samotnym, pokrzywdzonym. Wybierajcie! Nie żatujcie czasu sił, pomysłów, aby biec do Boga. Oddajmy życie Bogu, – bo przecież od Niego je otrzymaliśmy. Nie uważajmy się za mądrych, wykształconych, inteligentnych, „doktorów prawa, ale uznajmy się za grzeszników, którzy ciągle wystawiają Boga na próbę myśląc, że nasze decyzje są Jego decyzjami.

Obtudnicy! Styszysz te słowo? To o Tobie... to do Ciebie kieruje je Jezus, i pragnie abyś się nawrócił. Wyszedł poza siebie (uznał się grzesznikiem), wyszedł poza Twoje plany (zrezygnował ze swojej wolności), wyszedł poza swoją Ojczyznę (dał się poprowadzić) wyszedł poza zarobione pieniądze (zrezygnował z pokusy tego świata) i uznał się zależnym od naszego Ojca, który dzisiaj po raz kolejny przypomina nam o naszym przeznaczeniu i przynależności.

Niech Bóg WAM błogostawi. Nie zapomnijcie o nas – misjonarzach – rodakach. Potrzebujemy Waszej modlitwy i waszego wsparcia.

o. Benedykt Pączka OFM Cap
Misjonarz z RCA

Niedziela Misyjna - 19 października

Z Ewangelią do narodów

„Oddajcie Panu, rodziny narodów, oddajcie chwałę i uznajcie potęgę. Głoście wśród ludów, że Pan jest Królem” – te słowa czytamy w Psalmie 96. To wezwanie psalmisty, mobilizuje nas do coraz bardziej aktywnej oddania się: prawie mi, ja, tak, aby chwala Pana była głoszona na całym świecie.

W przyszłym roku będziemy obchodzić 50. rocznicę dekretu Soboru Watykańskiego II „Ad gentes divinitus”. Z tej okazji Kościół w Polsce przygotowuje IV Krajowy Kongres Misyjny, który odbędzie się w czerwcu 2015 r. Jakie znaczenie dzisiaj ma dla nas ten misyjny dekret, jakie treści nam przekazuje? Musimy nawiązać do całej tradycji Kościoła, która od czasów dziejów apostołskich aż do dzisiaj przepełniona jest świadectwami wielu świętych misjonarek i misjonarzy. Dekret „Ad gentes”, wyrwany z kontekstu wielowiekowego dziedzictwa dzieła ewangelizacji, byłby pozbawiony doświadczenia poprzednich pokoleń.

Ponad 50 lat przed opublikowaniem dekretu „Ad gentes” św. papież Pius X napisał encyklikę „O odnowieniu wszystkich rzeczy w Chrystusie”. Uprowadzając myśl dekretu soborowego, pisał tam: „Naszym jedynym celem jest, aby «w Chrystusie wszystko naprawić» (Ef 1, 10) i aby «wszystkim i we wszystkich być Chrystus» (Kol 3, 11). Tego wszakże powrotu ludów do majestatu i władzy Bożej nie da się inaczej osiągnąć, jakkolwiek byśmy gorliwie o to się starali, jak tylko przez Jezusa Chrystusa. Upomina nas pod tym względem apostoł Paweł: «Albowiem fundamentu innego nikt założyć nie może, oprócz tego, który jest założony, którym jest Chrystus Jezus». Już wtedy papież wzywał do zaangażowania w krzewienie Ewangelii nie tylko kapłanów, zakonników czy siostry zakonne, ale także świeckich. Dekret „Ad gentes” rozwinął myśl poprzednich papieży XX w. – od Benedykta XV do Piusa XII – bardzo zaangażowanych w sprawę misji, czego świadectwem była wzrastająca za ich pontyfikatu liczba misjonarzy, organizowane kongresy misyjne, liczne publikacje na temat misji, pierwsze święcenia biskupów pochodzących z Afryki i z Azji. Zwracał także uwagę, że obok zewnętrznego apostołatu potrzebna jest też świadomość źródeł i celów misji. W okresie Soboru, następowały gruntowne przemiany w krajach misyjnych, które stawiały się nowym wyzwaniem dla misji: zaledwie odzyskana niepodległość młodych krajów Afryki i Azji, wzrost świadomości własnych korzeni i troski o własną kulturę wśród rodzimych mieszkańców, narastający opór wobec misjonarzy z Europy, traktowanych, jako współpracowników dawnych kolonizatorów, trudności w relacjach z lokalnymi rządami.

To wszystko wymagało bardzo złożonej analizy sytuacji, takiej, która byłaby owocna dla zdrowej działalności misyjnej.

Kiedy dziś, w tę Niedzielę Misyjną, słyszymy wezwanie psalmisty „Pośród narodów głoście chwałę Pana”, trzeba nam być może zrobić gruntowny rachunek sumienia i zapytać siebie, jakie jest nasze zaangażowanie misyjne. Czy mamy ten sam zapał i gorliwość, która towarzyszyła apostołom i tylu świętym minionych czasów? Czy jesteśmy świadomi tego, że „żniwo Pańskie wielkie, ale robotników mało”, że potrzebna jest modlitwa o nowe powołania do posługi na rzecz misji Chrystusa? Czy nie ograniczamy naszego pojęcia misji

Papieskie Dzieła Misyjne w Polsce

Nr konta: 72 1020 1013 0000 0102 0002 7169

Skwer Kard. S. Wyszyńskiego 9; 01-015 Warszawa; tel. 22 838 29 44; e-mail: pdm@polsko.org.pl; www.missio.org.pl

Niedziela Misyjna
19 października 2014

tylko do kulturowych atrakcji i wspomnień lub tylko do charytatywnej pomocy ubogim? Misje to coś więcej. W dekrecie „Ad gentes” czytamy, że Kościół pielgrzymujący jest misyjny ze swej natury, ponieważ swój początek bierze wedle planu Ojca z postania Syna i z postania Ducha Świętego. Plan ten zaś wypływa „ze źródła miłości”, czyli z miłości Boga Ojca (nr 2). Misja zatem nie jest planem ludzi, ale przede wszystkim jest inicjatywą samego Pana Boga. To nie są tylko „nasze misje”, ale misje Boże (missio Dei), my jesteśmy zaledwie narzędziami w Bożych rękach. Ta prawda dekretu została zawarta w jego pierwszym zdaniu: „Ad gentes divinitus missa ut sit «universale salutis sacramentum»” – Kościół jest postany przez Boga do narodów, aby być „powszechnym sakramentem zbawienia”.

Właściwym celem działalności misyjnej jest przepowiadanie Ewangelii wśród ludów, gdzie Kościół nie zapuścił jeszcze korzeni (AG 6). Św. Jan Paweł II i Benedykt XVI rozwinęli pojęcie misji o tzw. areopagi misyjne, którymi są m.in. środki masowego przekazu czy posługa wśród migrantów w krajach o tradycji chrześcijańskiej.

Oddajmy się dzisiaj Duchowi Świętemu, głównemu sprawcy misji, niech pomaga nam w odkrywaniu nowych dróg głoszenia Ewangelii o Jezusie Chrystusie, jedynym Zbawicielu świata. □

ks. Czesław Wojciechowski

WATYKAN | Uroczystą Mszą św., sprawowaną w bazylice watykańskiej, rozpoczęło się 5 października III nadzwyczajne zgromadzenie ogólne Synodu Biskupów nt. „Wyzwania duszpasterskich dla rodziny w kontekście nowej ewangelizacji”. Wraz z Franciszkiem koncelebrowało ją 191 ojców synodalnych, w tym wielu biskupów i księży katolickich Kościołów wschodnich.

NOWY JORK | 6 godzin trwał przemarsz uczestników 77. Parady Pułaskiego jedną najbardziej reprezentacyjnych ulic Nowego Jorku – 5 Aleją na Manhattanie. To największa mani-

festacja polskości w Stanach Zjednoczonych składana w hołdzie bohaterowi Polski i USA. W tym roku honorowymi gośćmi parady byli abp Józef Kupny i kongresmenka Carolyn Jane Maloney. Pochód był dziękczynieniem Polonii za kanonizację Jana Pawła II oraz hołdem składanym poległym przed 70 laty w Powstaniu Warszawskim i Bitwie pod Monte Cassino. Metropolita wrocławski przewodniczył Mszy św. w nowojorskiej katedrze św. Patryka, która rozpoczynała polskie święto. W homilii abp Kupny podziękował całej Polonii za wierne trwanie przy wierze katolickiej. □

Psy Pawłowa

Iwan Pawłow 110 lat temu otrzymał nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny. Ro. ja hucznie obchodzi tę rocznicę. Jest dziś chyba rzeczywiście dobry moment, by zastanowić się nad odkryciami Pawłowa.

Jego okrutne eksperymenty na psach, przypomnijmy, pozwoliły zrozumieć lepiej naturę tego, co uczony nazwał „odruchami warunkowymi”. Systematycznie manipulując bodźcami, można wywołać u zwierzęcia określone odruchy.

Człowiek ma naturę zwierzęcia, ale ma też duszę nieśmiertelną i wolną wolę, która pozwala mu – niekiedy – przezwyciężyć proste „warunkowanie” takimi bodźcami jak strach przed pałką czy nadzieja... na zapełnienie miski. Społeczeństwo duszy nieśmiertelnej nie ma. Jest wielkim zwierzęciem, groźnym w swej masie, ale zarazem bardzo podatnym na „warunkowanie” przez swoich „treserów”. Mogą ten proces zaktować tylko jednostki, odwołujące się do swej wolnej woli, ale i do rozumu, który pozwala im zrozumieć mechanizm sterowania bodźcami.

Społeczeństwo rosyjskie ma dziś wyjątkowo twardego tresera. Putin dysponuje nie tylko aparatem ponad 350 tys. funkcjonariuszy FSB (dawniej KGB), ale przede wszystkim odbudowanym pod jego rządem pełnym monopolem w dziedzinie (dez)informacji masowej. Wszystkie telewizje, niemal wszystkie rozgłośnie radiowe i internetowe portale tworzą dla rosyjskiego odbiorcy jeden przekaz, spójną wizję rzeczywistości, w której jasne jest, kogo należy nienawidzić, kogo się bać, kim pogardzać. Treser ma też do dyspozycji setki

miliardów euro, jakie płacą mu zachodni kontrahenci za gaz. Może nimi zapełniać rosyjską miskę, przynajmniej zakryć dno. I może unowocześniać swoją pałkę (modernizować rakiety czy kupować francuskie „Mistrale”), którą tumani swoich podopiecznych oraz przestrasza bliższych i dalszych sąsiadów.

Przyszedł mi na myśl stary Pawłow, kiedy czytałem w jednym z sierpniowych numerów „Gościa” wstępniak, a w nim te słowa: „zwykli Rosjanie za nic mają fundamentalne zasady moralne (...) dla zdecydowanej większości Rosjan kategoria prawdy i fałszu nie ma znaczenia”. Słowa napisane pod wpływem poczucia beznadziejności, jakie wywołuje w odniesieniu do Rosji znów potwierdzająca się prawdziwość: kiedy autorytarna władza w Moskwie okazuje swą nagą siłę, przechodzi do otwartej ekspansji – zdobywa masowe poparcie społeczne i zarazem akceptację dla kłamstwa nazywanego agresją na sąsiada humanitarną pomocą. Tak, można załamać ręce, kiedy widzimy, jak w Rosji rosną słupki poparcia dla Putina wraz z kolejnymi zajmowanymi przez „zielone ludziki” obszarami.

Pojawia się jednak zaraz wątpliwość: a u nas, w Polsce, czy mechanizm „warunkowania” przez rządowo-medialnych treserów nie daje także przynębiających rezultatów? Czy zgodne działanie największych telewizji w odwracaniu uwagi od najistotniejszych problemów Polski (demograficznych, ekonomicznych – takich jak likwidacja całych gałęzi przemysłu czy masowa emigracja młodych Polaków) oraz organizowaniu na przemian kampanii miłości (do genialnego premiera) i nienawiści (czy to do opozycji, czy to do zagrażającego naszej wolności Kościoła, mającego najczęściej twarz księdza pedofila) nie dokonuje także w polskim społeczeństwie i jego rozeznaniu w rzeczywistości straszliwych spustoszeń? Czy nie zapędza milionów odbiorców sygnałów świetlnodźwiękowych z TVN/TVP/Onet itp.

Z KRAJU

- Sejm wyraził wotum zaufania dla rządu premier Kopacz. Za głosowało 259 posłów, przeciwko było 183 posłów. „Za” głosowały kluby PO, PSL i Twojego Ruchu Palikota.
- Premier Kopacz pojechała z pierwszą wizytą do Brukseli. Wśród tematów rozmów była polityka klimatyczna i pobudzanie europejskiej gospodarki.
- Minister spraw zagranicznych Schetyna w Berlinie zapowiedział rozpoczęcie nowego etapu współpracy i podkreślił, że Polska i Niemcy mają „wspólne spojrzenie” m.in. na konflikt rosyjsko-ukraiński. W Paryżu rozmawiał z Fabiusem m.in. o roli Trójkąta Weimarskiego i sytuacji na Ukrainie. Stosunki między obu państwami Schetyna określił, jako „strategiczne partnerstwo”.
- Polska kandydatka na komisarz UE Bieńkowska została pozytywnie zaopiniowana przez komisję europarlamentu. Wbrew jednak temu, co twierdziły krajowe media, jej ocena wypadła najgorzej z 21 kandydatów.
- Prezydent Komorowski zapewnił po spotkaniu z sekretarzem generalnym NATO Stoltenbergiem, że Polska podtrzymuje swoje zobowiązania wobec Ukrainy dotyczące wspierania procesu modernizacji systemu obronnego tego kraju. Nowy sekretarz NATO składał w Warszawie swoją pierwszą wizytę oficjalną. Z Polski udał się do Turcji.
- Sekretarz generalny NATO Stoltenberg po spotkaniu z szefami MON i MSZ Siemoniakiem i Schetyną oświadczył, że tzw. siły „szpicu” NATO w Polsce będą liczone raczej w tysiącach żołnierzy, a nie w setkach. Konkretu pojawiają się w lutym 2015 r. Moskwa zaczęła mówić o łamaniu przez NATO wzajemnych umów.
- Kampania wyborcza do samorządów rozpoczęta. W Warszawie Kaczyński podczas warszawsko-ma-

zowieckiej konwencji samorządowej Prawa i Sprawiedliwości, poparł na prezydenta stolicę kandydaturę Jacka Sasina, który ma kontynuować tradycję Lecha Kaczyńskiego. Urzędującego prezydenta miasta Gronkiewicz-Waltz wspierała natomiast w tym samym czasie Kopacz.

- Pesymistyczna prognoza GUS. W 2050 r. ubędzie w kraju prawie 5 mln Polaków, a ludność naszego kraju skurczy się do 34 mln.

- Konsekwencje sprzeczności między konstytucją a innymi przepisami w kwestii wolności sumienia, były jednym z głównych tematów posiedzenia episkopatu Polski.

- Kongres Nowej Prawicy porozumiał się z francuskim Frontem Narodowym i tworzy międzynarodową partię. Taka euro-partia może liczyć, podobnie jak chadecy i socjaliści, na dodatkowe unijne pieniądze. W ugrupowaniu oprócz Polaków i Francuzów będą m.in. Austriacy i Czesi z Partii Libertariańsko-Wolnościowej.

- Rzecznik PiS Hofman zażądał dymisji pełnomocniczki rządu ds. równego traktowania Fuszary. Chodzi o popieranie przez nią kazyrodrostwa. Przypomniał jej wypowiedź o tym, że „przede wszystkim podważa się sens utrzymywania zakazu kazyrodrostwa w kontekście rodzicielstwa. I pytanie o to, czy w dzisiejszych czasach jest rzeczywiście sens utrzymywania zakazu małżeństw między rodzeństwem?” Temat kazyrodrostwa wywołał „palikociarz” Hartman, ale usunięto go za to z partii.

- Minister zdrowia Artukowicz właśnie z tego powodu odwołał prof. Hartmana z powołanej przez siebie w maju 2013 r. komisji ds. etyki w służbie zdrowia. Przy okazji dowiedzieliśmy się, że taka komisja w ogóle jest i jakie typy tam dorabiają.

- Wojskowa prokuratura, która prowadzi śledztwo

smoleńskie, oddaliła wniosek o ponowne pobranie i przebadanie próbek z wraku Tu-154M.

- Bagno. Pisarka i feministka Dunin upomniwała się publicznie o zwrot długu od pisarza Karpowicza. Ten oskarżył ją o... gwałt, a w oświadczeniu napisał, że był przez nią „regularnie molestowany seksualnie”. W odwecie Dunin napisała o „homoseksualnej międzynarodówce” w kapitule nagrody „Nike” z „przyjaźnią” Karpowicza z sekretarzem kapituły w tle.

- B. premier Tusk przed objęciem funkcji szefa RE szlifuje angielski na Malcie. Na intensywny kurs pojechał z żoną. Unia Europejska przeznacza nawet 21 tys. euro na „poprawę komunikatywności wysokich urzędników”, a warunkiem jest nauka przez minimum pięć godzin dziennie. Unia dokłada się nie tylko do kursu, ale funduje też przelot w klasie biznes, hotel i dzienną dietę. W tej Unii to mają kławe życie... Niektórzy.

- Podobno do Francuzów dotarło, że kontrakt na budowę polskiego systemu obrony powietrznej mają szansę wygrać nie oni, lecz Amerykanie. Kontrakt wart 1,2 mld € na „Mistrale” do Rosji może bowiem przekreślić francuskie szanse na kontrakt z Polską wartą 5,8 mld €. Chodzi tu o system obrony rakietowej. Propozycje amerykańska i francuska są dość podobne technicznie i cenowo.

- W Melbourne w Australii zmarł jeden z ostatnich pilotów Dywizjonu 303. Pochodzący z Poznania Włodzimierz Chojnacki, uczestnik bitwy o Anglię, miał 99 lat. W Paryżu zmarł znany rzeźbiarz Igor Mitoraj. Jego dzieła znajdują się m.in. na Rynku Głównym Krakowa, obok Wieży Ratuszowej, gdzie ustawiono jedną z jego monumentalnych rzeźb – „Eros Bendato”, a także na podparyskim La Defense. □

nie tyle do historycznego poparcia rządu, ile do odwrócenia z obrzydzeniem od spraw publicznych? Czy to nie jest nasz, polski, wariant szkoty „warunkowania” Pawłowa? Oczywiście, nie jest tak szczelny ani tak brutalny jak ten u sąsiadów z Kaliningradu, ale także jest, funkcjonuje. Ogranicza go możliwość konfrontacji różnych „systemów warunkowania”, wielość prezentowanych w przestrzeni publicznej punktów widzenia, nawet jeśli nie ma w niej równowagi.

Oddziałuje tutaj jednak coś jeszcze: kultura. Narody, jako szczególnie, uformowana w historii forma społeczności, nie mają duszy nieśmiertelnej – ale mają kulturę. To łacińskie słowo oznacza w swym pierwotnym sensie uprawę, troskliwą pielęgnację. Co pielęgnujemy przez wieki – albo jak jesteśmy „uprawiani” – to jest treść naszej narodowej kultury. Ona wpływa na to, jak dane społeczeństwo (naród) reaguje na próby warunkowania przez tych, którzy chcą nimi manipulować. Tu są istotne różnice. Kultura polska, ugruntowana w naszej historycznej tradycji, oparta jest na uprawie wolności. Rosyjska pielęgnuje, wskutek rozmaitych okoliczności historycznych, kult silnej władzy. Są jednak również w rosyjskiej kulturze elementy buntu, niezgody na niewolę, na despotyzm. I są ludzie, których wolna wola nie daje się złamać. Nie widać ich tak wielu, jak byśmy chcieli. Ale przecież wychodzą czasem na ulicę. Jak choćby niedawno, kiedy przeciw polityce Putina, przeciw agresji na Ukrainę wyszło demonstrować w Moskwie 15–20 tysięcy ludzi. To w stolicy Rosji zaledwie nieco ponad jeden promil mieszkańców. Ale przecież dużo więcej niż trzeba było, żeby ocalić Sodomę.

Nie ma łatwego rozwiązania problemu, jaki tworzy w Rosji spotkanie totalitarnego, sowiecko-kagiebowskiego dziedzictwa, ze starszą jeszcze kulturą autorytarnej władzy i współczesną zdolnością manipulacji medialnej. Ale nie można rezygnować z nadziei na jego

znalezienie. Indywidualnie znajdują ją najdzielniejsi, najuczciwsi z Rosjan. Politycznie można im pomóc tylko w jeden sposób: zagrażając na trwałe drogę ich tresera do dalszych sukcesów zewnętrznych. Jeśli Europa, Zachód, z Polską w pierwszym szeregu (bo tak nas w tej sprawie uplasowała geografia i historia), potrafiłaby zbudować tamę dla ekspansji Putina na Ukrainie, dla dalszych jej kroków na Estonię czy Mołdawię – to nie tylko pomoże zabezpieczyć Polskę przed rolą następnej ofiary. Kiedy zabraknie euro za gaz, kiedy nie uda się uchronić morderców pasażerów malezyjskiego samolotu od odpowiedzialności karnej – wtedy zabraknie także prądu w tej lampce, której zapalanie powoduje imperialny ślinotok u psów Pawłowa, ofiar eksperymentu Putina. □

Andrzej Nowak (Gość Niedzielny)

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Podpisany 5 września w Mińsku rozejm na Ukrainie był wielokrotnie naruszany. Najintensywniejsze walki toczyły się wokół lotniska w Doniecku, głównego miasta będącego pod kontrolą separatystów. W rejonach Donbasu, który także opanowany są przez separatystów, trwała rotacja wojsk rosyjskich i zwożono tam nowy sprzęt.
- Prezydent Ukrainy Poroszenko ogłosił, że podjął decyzję o podpisaniu ustawy lustracyjnej, której celem jest oczyszczenie władz jego kraju z dawnych agentów sowieckich służb, a także urzędników z ekipy obalonego prezydenta Janukowycza.
- Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła projekt ustawy o utworzeniu Narodowego Biura Antykorupcyjnego autorstwa prezydenta Poroszenki.
- Białoruś jest gotowa wystać swoje wojska na Ukrainę w ramach misji pokojowej – oświadczył prezydent Łukaszenka.
- Na Ukrainę przybyły dwa pierwsze drony, które mają nadzorować dla OBWE przestrzeganie rozejmu na wschodzie kraju.
- Ojciec św. Franciszek poprosił wiernych o modlitwy w intencji synodu na temat rodziny. Synod w Rzymie potrwa 2 tygodnie.
- W Bułgarii odbyły się przedterminowe wybory do 240-miejscowego parlamentu. Wygrała je centroprawicowa partia Obywateli na rzecz Europejskiego Rozwoju Bułgarii b. premiera Borysowa, która otrzymała 33% głosów. Do parlamentu wejdą jeszcze m.in. koalicja – Lewicowa Bułgaria (16,5%), zrzeszający turecką mniejszość Ruch na rzecz Praw i Swobód (14%) i centroprawicowy Reformatorski Blok (8,7%). Frekwencja wyniosła tylko 47%.
- Prorosyjska Socjaldemokratyczna Partia Zgoda wygrała wybory parlamentarne i samorządowe na

- Łotwie. 1/4 mieszkańców Łotwy jest narodowości rosyjskiej. Partia ta nie dojdzie jednak do władzy ze względu na brak chętnych do tworzenia z nią koalicji. Zgoda uzyskała 38% głosów, prawicowa partia Jedność – 20%, Sojusz Narodowy – 15,6%, Unia Zielonych i Związku Rolników – 7%, Łotewski Blok Regionów – 7%, a nowe lewicowe ugrupowanie Serce Łotwy – 5,8%.
- Prezydent Rousseff nie udało się wygrać w I turze w wyborach prezydenckich w Brazylii. W „dogrywce” zmierzy się z Nevesem. Rousseff otrzymała 41,5% głosów, a Neves 33,7%.
- Przed 9 listopada, datą planowanego plebiscytu niepodległościowego, rośnie napięcie między Katalonią a rządem centralnym w Madrycie.
- Nowy, centrolewicowy rząd Szwecji uzna państwo palestyńskie. Będzie to pierwsza taka decyzja podjęta przez kraj europejski należący do UE. Izraelski MSZ wezwał do siebie ambasadora Szwecji, by złożyć formalny protest.
- Damaszek ostrzegł Ankarę, że wprowadzenie wojsk tureckich na terytorium Syrii zostanie odebrane, jako agresja. Ankara byłaby gotowa podjąć rozprawę z tzw. państwem islamskim.
- 18 osób zginęło we wschodnim Libanie podczas starć między szyickim Hezbollahem a działającym w Syrii, związanym z Al-Kaidą, sunnickim Frontem al-Nusra.
- USA powróciły na fotel lidera produkcji ropy naftowej. Stany Zjednoczone były największym producentem ropy na świecie do 1957 r. Teraz zdetronizowały Arabię Saudyjską, dzięki nowym technologiom eksploatacji dotąd niedostępnych złóż. Obniżyło to cenę ropy na światowych rynkach, a przy okazji wywołało kłopoty budżetowe... Rosji.
- W Charkowie na Ukrainie, w miejscu usunię-

- togo niedawno pomnika Lenina, ustawiono krzyż.
- Ochotnicza estońska Liga Obrony – Kaaitse-liit, która liczy 14,5 tys. członków zgrupowanych w jednostkach bojowych przeprowadziła ćwiczenia obronne w Tallinie. Tallin obawia się rosyjskich działań wywiadowczych i podburzania do zamieszek ludności rosyjskiej, która stanowi jedną czwartą mieszkańców Estonii.
- Związek Polaków w Niemczech zabiega o status mniejszości narodowej dla Polaków. Petnomocnik organizacji Stefan Hamburga skierował do niemieckiego MSW wniosek o wpisanie Polaków do rejestru mniejszości narodowych. Wiązałoby się to z oddaniem Polakom majątku skonfiskowanego w czasach III Rzeszy.
- Pod koniec października ruszy pierwszy gazoport nad Baltykiem, zbudowany przez Litwę w Kłajpedzie. Nasz sąsiad rozpoczął budowę później niż Polska, gdzie na dokończenie inwestycji przyjdzie jeszcze poczekać.
- Niemiecka Rada Etyki rekomendowała ostatnio depenalizację związków kazirodzących, które dotychczas związków pomiędzy rodzeństwem, które nie wychowywało się razem. Postulat Rady spotkał się z oburzeniem.
- Nawet do 500 tys. osób uczestniczyło w wielkiej „Manifie dla wszystkich” w obronie wartości rodzinnych i matżeńskich, która przeszła ulicami Paryża. W podobnym pochodzie w Bordeaux wzięło udział do 30 tys. osób. Głównym tematem marszów były protesty przeciw GPA i PMA.
- Tegoroczną Nagrodę Nobla w dziedzinie medycyny i fizjologii otrzymali John O’Keefe, May-Britt Moser i Edvard Moser za badania nad komórkami odpowiadającymi za orientację człowieka w przestrzeni. □

Oreǳie Ojca św. na Światowy Dzień Misyjny

„Wszyscy uczniowie Pana są powołani do pielęgnowania radości ewangelizacji”. Przypomina o tym papież Franciszek w oreǳiu na tegoroczny Światowy Dzień Misyjny, obchodzony 19 października. Dzień ten ustanowił w 1926 Pius XI.

Drodzy Bracia i Siostry!

Dziś jeszcze bardzo dużo ludzi na świecie nie zna Jezusa Chrystusa. Dlatego misja „ad gentes” pozostaje sprawą bardzo pilną. Do uczestniczenia w niej powołani są wszyscy należący do Kościoła, dlatego że Kościół jest ze swej natury misyjny: narodził się „wychodząc” do ludzi. Światowy Dzień Misyjny to uprzywilejowany czas, kiedy wierni różnych kontynentów angażują się przez modlitwę i konkretne czyny solidarności we wspieranie młodych Kościołów na terenach misyjnych. Jest to czas okazywania wdzięczności i radości. Wdzięczności – dlatego, że Duch Święty, posłany przez Ojca, daje mądrość i siłę tym, którzy poddają się Jego działaniu. Radości – dlatego, że Jezus Chrystus, Syn Ojca, posłany do ewangelizacji świata, wspiera i towarzyszy naszym misyjnym wysiłkom. Chciałbym więc zaprezentować biblijny obraz pokazujący radość Jezusa i Jego uczniów jako misjonarzy, który znajdujemy w Ewangelii św. Łukasza (por. 10, 21-23).

1. Ewangelista opowiada, jak to Pan postać siedemdziesięciu dwóch uczniów, po dwóch, do miast i wsi, aby głosili, że Królestwo Boże jest bliskie i aby przygotowali ludzi na spotkanie z Jezusem. Po wypełnieniu tej misji głoszenia uczniowie powrócili pełni radości: radość jest więc tematem wiodącym tego pierwszego i niezapomnianego doświadczenia misyjnego. Wtedy Boski Mistrz powiedział im: „Nie ciescie się z tego, że duchy się wam poddają, ale ciescie się raczej z tego, że wasze imiona zapisane są w niebie. W tej właśnie chwili Jezus rozradował się w Duchu Świętym i powiedział: Wystawiam Cię, Ojcze (...) Zwracając się na osobności do uczniów, powiedział: Szczęśliwe oczy, które widzą to, co wy widzicie” (Łk 10, 20-21.23).

Takie są więc trzy sceny przedstawione przez Łukasza. Najpierw Jezus mówi do uczniów, potem zwraca się do Ojca, a następnie ponownie do uczniów. Jezus chciał, by Jego uczniowie uczestniczyli w Jego radości, innej i wspanialszej od tego, czego wcześniej doświadczyli.

2. Uczniowie byli napełnieni radością, podekscytowani swoją mocą uwalniania ludzi od złych duchów. Jednakże Jezus przestrzega ich, by nie cieszyli się głównie z otrzymanej mocy, ale raczej z otrzymanej miłości, ponieważ: „wasze imiona zapisane są w niebie” (Łk 10, 20). Uczniowie zostali obdarowani doświadczeniem Bożej miłości, ale także możliwością dzielenia się nią z innymi. To doświadczenie uczniów jest powodem wdzięczności i radości w sercu Jezusa. Łukasz ujął tę radość Jezusa w perspektywie trynitarniej komunii: „Jezus rozradował się w Duchu Świętym”, zwracając się do Ojca i wystawiając Go. Ta głęboka radość Jezusa wypływa z ogromnej synowskiej miłości do Jego Ojca, Pana nieba i ziemi, który ukrył te sprawy przed

mądrymi i uczonymi, a objawił tym, którzy są jak małe dzieci (por. Łk 10, 21). Bóg jednocześnie ukrył i objawił, a w tej modlitwie uwielbienia najważniejsze jest, że Bóg objawił. Czym jest to, co Bóg objawił i ukrył? Tajemnice Jego Królestwa, objawienie się Bożego panowania w Jezusie i zwycięstwo nad szatanem.

Bóg ukrył to wszystko przed ludźmi zarozumiałymi, pysznymi, którym się wydaje, że wiedzą już wszystko. Są oni niejako zaślepieni przez zarozumialstwo i dlatego nie pozostawiają miejsca dla Boga. Każdy może łatwo przypomnieć sobie osoby z otoczenia Jezusa, które On sam wielokrotnie napominał, ale przecież niebezpieczeństwo istnieje zawsze i tak samo nas dotyczy. Natomiast „mali” są pokorni, proszą, ubodzy, lekceważeni, bez głosu, utrudnieni i obciążeni; Jezus nazywa ich „błogosławionymi”. Łatwo przychodzi nam na myśl Maryja i Józef, rybacy z Galilei i uczniowie, których Jezus powołał podczas przepowiadania.

3. „Tak, Ojcze, gdyż takie było Twoje upodobanie” (Łk 10, 21). Te słowa Jezusa należy rozumieć w odniesieniu do Jego wewnętrznej radości. Słowo „upodobanie” wskazuje na zbawczy i taskawy plan Ojca wobec ludzkości. To właśnie ta Boża taskawość rozradowała Jezusa, ponieważ Ojciec postanowił kochać ludzi taką samą miłością, jaką kochał swego Syna. Ponadto Łukasz wspomina o podobnej radości Maryi: „Wielbi dusza moja Pana i raduje się duch mój w Bogu, moim Zbawcy” (Łk 1, 47). Chodzi tu o Dobrą Nowinę, która prowadzi do zbawienia. Maryja nosząca w swoim łonie Jezusa, Ewangelizatora w pełnym tego słowa znaczeniu, spotkała Elżbietę i rozradowała się w Duchu Świętym tak, że wyśpiewała swoje Magnificat. Jezus widząc udaną misję swoich uczniów oraz ich radość, rozradował się w Duchu Świętym i zwrócił się do Swego Ojca w modlitwie. W obu tych przypadkach jest mowa o radości ze zbawienia dokonanego przez czyn, gdyż miłość, jaką Ojciec kocha Syna, przychodzi aż do nas i poprzez Ducha Świętego ogarnia nas i daje udział w życiu Trójcy Świętej.

Ojciec jest źródłem radości. Syn jest jej wyrazem, a Duch Święty jej dawcą. Natychmiast po uwielbieniu Ojca, jak nam opowiada o tym Ewangelista Mateusz, Jezus mówi: „Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię. Weźcie na siebie moje jarzmo i uczcie się ode Mnie, bo jestem cichy i pokornego serca, a znajdziecie ukojenie dla dusz waszych. Albowiem słodkie jest moje jarzmo, a moje brzemię lekkie” (Mt 11, 28-30). „Radość Ewangelii napełnia serce oraz całe życie tych, którzy spotykają się z Jezusem. Ci, którzy pozwalają, żeby ich zbawił, zostają uwolnieni od grzechu, od smutku, od wewnętrznej pustki, od izolacji. Z Jezusem Chrystusem rodzi się zawsze i odradza radość” (Ewangelii gaudium, nr 1).

Maryja miała wyjątkowe doświadczenie spotkania z Jezusem i dlatego stała się „przyczyną naszej radości”. Uczniowie natomiast zostali powołani do tego, by podążać za Jezusem i zostać posłanymi przez Niego do głoszenia Ewangelii (por. Mk 3, 14) i to właśnie napełniło ich radością. Dlaczego i my także nie mielibyśmy dać się porwać temu nurtowi radości?

4. „Wielkim niebezpieczeństwem współczesnego świata, z jego wieloraką i przygniatającą ofertą konsumpcji, jest smutek rodzący się w przyzwyczajonym do wygody i chciwym sercu, towarzyszący chorobliwemu poszukiwaniu powierzchownych przyjemności oraz wyizolowanemu sumieniu” (Ewangelii gaudium, nr 2). Dlatego ludzkość odczuwa wielką potrzebę czerpania ze zbawienia przyniesionego przez Chrystusa. Uczniowie Jezusa to ci, którzy pozwalają się pociągnąć coraz bardziej Jego miłości oraz rozpalic ogniem zapału dla Królestwa Bożego i głoszenia radości Ewangelii. Wszyscy uczniowie Pana są powołani do

ożywiania radości ewangelizacji. Biskupi, jako pierwsi odpowiedzialni za głoszenie, mają obowiązek wspierać lokalny Kościół w jego misyjnym zaangażowaniu. Powinni zdawać sobie sprawę z faktu, że radość głoszenia Jezusa Chrystusa wyraża się zarówno poprzez troskę o Jego głoszenie w najbardziej odległych miejscach, jak też poprzez ciągłe wychodzenie na peryferie ich własnego terytorium, gdzie wielu ubogich czeka na Dobrą Nowinę.

W wielu regionach świata zaczyna brakować powołań do kapłaństwa i do życia konsekrowanego. Często jest to spowodowane brakiem udzielającego się innym zapału apostołskiego wewnątrz wspólnot, które tracą entuzjazm i dlatego nikogo nie przyciągają. Radość Ewangelii rodzi się ze spotkania z Chrystusem i z dzielenia się z ubogimi. Zachęcam więc wspólnoty parafialne, stowarzyszenia i grupy do życia intensywnym braterskim życiem, opartym na miłości Jezusa i wyczulonym na potrzeby najuboższych. Prawdziwe powołania wyrastają tam, gdzie jest radość, entuzjazm i pragnienie niesienia Chrystusa innym. Pośród tych powołań nie możemy przeoczyć świeckich powołań misyjnych. Od pewnego czasu wzrosła znacznie świadomość tożsamości i misji wiernych świeckich w Kościele, jak również świadomość, że są powołani, aby odgrywać coraz bardziej odpowiedzialną rolę w szerzeniu Ewangelii. Dlatego ważną rzeczą jest, aby byli odpowiednio formowani do skutecznej działalności apostołskiej.

5. „Radosnego dawcę miłuje Bóg” (2 Kor 9, 7). Światowy Dzień Misyjny jest również okazją, aby ożywić pragnienie i moralny obowiązek radosnego uczestniczenia w misji „ad gentes”. Osobista pomoc materialna jest znakiem ofiarowania samego siebie najpierw Bogu, a następnie braciom. W ten sposób dar materialny może stać się sposobem ewangelizacji świata budowanego na miłości.

Drodzy bracia i siostry, w ten Światowy Dzień Misyjny moje myśli biegną do wszystkich Kościołów lokalnych. Nie pozwólmy się okradać z radości ewangelizacji! Zachęcam was do zanurzenia się w radości Ewangelii i do pielęgnowania miłości zdolnej rozpałić wasze powołanie i waszą misję. Namawiam każdego z was, abyście przypomnieli sobie, tak jakbyście odbywali wewnętrzną pielgrzymkę, tę „pierwszą miłość”, którą Pan rozpałił serce każdego z was, nie po to, by wywołać odczucie nostalgii, ale by trwać w radości. Uczeń Chrystusa trwa w radości, gdy czuje Jego obecność, wypełnia Jego wolę i dzieli się wiarą, nadzieją i ewangeliczną miłością.

Prośmy przez wstawiennictwo Maryi, która jest wzorem pokornej i radosnej ewangelizacji, aby Kościół stał się przytulnym domem, matką dla wszystkich ludzi i źródłem odrodzenia dla naszego świata. □

Franciszek, Papież

Jan Paweł II czczony w Liturgii całego Kościoła

Cjciec Święty Franciszek zarządził u pisanie świętych Jana XXIII i Jana Pawła II do powszechnego Kalendarza Rzymskiego.

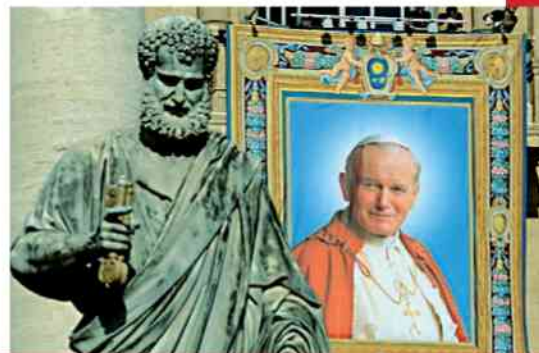
Dotychczas obu tych Papieży czczono, już jako błogostawionych, w liturgii diecezji rzymskiej i niektórych innych Kościołów lokalnych – np. Jana Pawła II w Polsce.

Ojciec Święty Franciszek, przychylając się do płynących z wielu stron próśb Ludu Bożego, zdecydował o ustaleniu w Kalendarzu Rzymskim, dotyczącym całego Kościoła obrządku tacińskiego, wspomnień dowolnych obu tych Papieży – czytamy w dekrete Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Zachowano daty wcześniej przyjęte: Jana XXIII 11 października,

a Jana Pawła II – 22 października. Podano też po łacinie i włosku liturgiczne teksty mszalne i brewiarzowe na wspomnienie Jana XXIII. Takie same teksty dotyczące Papieża Polaka Stolica Apostolska wydała już krótko po jego beatyfikacji.

Przypomnijmy przy tej okazji, że Kościół czci, jako świętych blisko 80 papieży, ale tylko kilkunastu z nich zostało wpisanych do powszechnego Kalendarza Rzymskiego. Pozostali figurują w Martyrologium Rzymskim. Niektórych z nich czci się też w liturgiach partykularnych, zwłaszcza w diecezji

rzymskiej, a jeszcze liczniej – w bazylice św. Piotra, gdzie wielu z nich spoczywa. □

Koniec „palikociarzy”?

Po odjściu 13 postów z Twojego Ruchu Palikota niemal cudem udało się tej partii utrzymać własny klub parlamentarny. Jeszcze jeden uciekający poset i w Siłmie zostanie już tylko antyklerykalne koto.

W ten sposób kończy się przygoda antyklerykalnej partii wszelkiego „postępu” – od legalizacji narkotyków po rozpuszczanie Polaków w europeizmie.

Notowania TR Palikota dotują i nikt nie daje mu szans na reelekcję. Członkowie partii złożyli nawet doniesienie do prokuratury w sprawie złego gospodarowania finansami. Transwestyta Crodzka jest u Zielonych, rozpoznawalny z częstej obecności w TV Ryfiński zamierza rozpocząć karierę samorządowca, kandydując na prezydenta Częstochowy(!), odszedł też Dębski, czyli szczyry uciekający z okrętu, który tonie na dobre...

Informacja o rozpadzie tej partii jest dobrą wiadomością dla Polski. Ruch Palikota konsekwentnie obniżał jakość życia politycznego w kraju, zajmował się wyważaniem światopoglądowych fundamentów państwa, skupiał hołotę od b. funkcjonariuszy SB, przez księży-apostatów, po zwolenników depenalizacji narkotyków i różnej maści zbrodni seksualnych. Rejterada Ruchu pokazuje też kruchość ideologiczną tej partii. Ktoś w internecie skomen-

tował upadek tej partii jednym zdaniem – „żałosny koniec żałosnych nihilistów”. Wszystko to prawda i z rozpadu takiej formacji wypadatoby się tylko cieszyć. Trzeba jednak pamiętać, że działacze i spora część jej elektoratu nie znikają. Niektórzy zasilają już szeregi SLD, inni chcą wejść do samorządów. Stronnictwo gotowych na każdą zdradę ludzi nadal w tym państwie przecież żyje...

Na pocieszenie warto pamiętać, że taka grupa istniała już i dawniej. Pisał o niej przed wojną jeszcze choćby Konstanty Ildefons Gałczyński w wierszu „Miała matka trzech synów” o Leosiu, który wstąpił do ONR (fragment):

„Po co to, Leos, wszystko?
Straszny z ciebie dziwak.

Potrzebne toto komu,
ta Polska, niech ją gryzą,
ty spróbuj, może homo
się zseksualizuj –

Na Żydów podaj składkę,
Bormana nie obrażaj,
ty swoją starą matkę
na wstyd nie narażaj”

□
Bogdan Usowicz

Eksperci ostrzegają

Gazprom wykupi je największe zbiorniki gazu w Europie.

Rosyjskie firmy interesują się coraz bardziej zbiornikami rezerw gazu w Niemczech. Już 1/4 niemieckich zbiorników tego strategicznego surowca jest w rękach rosyjskich firm i oligarchów. To jest igranie z ogniem – ostrzegają eksperci ds. bezpieczeństwa energetycznego.

W Rehden w Dolnej Saksonii znajdują się największe w Europie zachodniej zbiorniki gazu – obecnie kupuje je w całości rosyjski kolos energetyczny Gazprom. Ogółem już 25 procent niemieckich zbiorników gazu jest w rękach rosyjskich. Niemcy pokrywają swoje zapotrzebowanie na gaz w 40 procentach dostawami z Rosji. W zbiornikach magazynowane są rezerwy na wypadek przerw w dostawach.

Eksperci obawiają się, że oddanie władzy nad tymi maga-

zynami w rosyjskie ręce, może niedługo postużyć Kremlowi do wywierania nacisków politycznych na Berlin. □

Polskie firmy szukają polskich pracowników

Coraz częściej dla krajowych firm Polska to za mało. Ale gdy zaczynają zdobywać nowe rynki, muszą zmierzyć się z problemem poszukiwania pracowników. Teraz poszukujący pracy i werbujący pracowników mogą odnaleźć się w programie „Inteligentny start”.

Celem programu jest wspieranie młodych Polaków, będących absolwentami lub studentami zagranicznych uczelni, w rozwoju ich kariery zawodowej w zagranicznych agendach polskich firm.

Ułatwiając pozyskanie pracowników na nowym rynku, realizująca program fundacja wspiera także ekspansję polskich przedsiębiorstw. A to dlatego, że pracodawcy, który zdecyduje się zatrudnić Polaka mieszkającego za granicą w ramach programu, oferowane jest dofinansowanie kosztów jego wynagrodzenia przez 12 miesięcy w comiesięcznych transzach. W tym roku wynosi ono 30 procent, od przyszłego roku ma to być 50%. Dotychczas do programu zgłosiło się 50 polskich firm i 120 Polaków mieszkających za granicą.

– Wyszliśmy z założenia, że przedsiębiorca realizujący swe plany biznesowe, w którymś momencie dochodzi do wniosku, że Polska to za mało. Prędzej czy później musi wyjść poza granice kraju. I napotyka w tym momencie na szereg barier, trudności, jedną z nich są kadry – tłumaczy w rozmowie z Polską Agencją Prasową Witold Panek z fundacji realizującej program. – Z drugiej strony – tłumaczy – polska emigracja, szczególnie w Europie, jest bardzo liczna. Wśród nich jest wielu młodych, ambitnych ludzi, którzy skończyli studia za granicą i tam chcą

realizować swe plany życiowe i zawodowe. Nic nie stoi na przeszkodzie, by te dwie sprawy połączyć. Dlaczego ci ludzie nie mieliby pracować dla polskich firm, które chcą inwestować za granicą? Korzyść jest obopólna. Przedsiębiorcom jest łatwiej, bo nie muszą wysyłać pracowników z kraju i płacić – oprócz wynagrodzenia – kosztów delegacji; a osoby mieszkające od lat w danym kraju znają już język i jego specyfikę kulturową, co również jest istotne dla polskiego pracodawcy.

Panek zwraca też uwagę na to, że „polskość” jest w ramach programu rozumiana szeroko – jest on kierowany nie tylko do osób, które dopiero co wyjechały z kraju, ale również do tych, którzy są potomkami emigrantów.

Aby ułatwić komunikację między polskimi pracodawcami a rodakami mieszkającymi za granicą uruchomiony został specjalny portal www.inteligentny-start.org.

W czerwcu br. odbyła się konferencja inauguracyjna programu „Inteligentny start”. Projekt jest współfinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r.”. □

Sylvia Dąbkowska-Pożyczka, FAP
Skróty Red.

Wunderwaffe Waszyngtonu

USA stały się największym producentem ropy na świecie. To rewolucja w stosunkach międzynarodowych – pisze o tym „Rzeczpospolita”.

Palnę pierwszeństwa Ameryka odzyskuje po 57 latach. We wrześniu wyprzedziła Arabię Saudyjską dzięki szczelinowaniu hydraulicznemu i innym technologiom, które pozwalają na eksploatację dotąd niedostępnych złóż, przede wszystkim w Teksasie, Dakocie Północnej oraz na szelfie Zatoki Meksykańskiej.

Dzięki temu produkcja ropy oraz takich paliw płynnych jak etanol i propan przekroczyła 11,5 mln barytek dziennie, nieco więcej niż w Arabii Saudyjskiej i zdecydowanie więcej niż w Rosji (10,4 mln b/d).

Produkcja samej ropy naftowej w USA jeszcze w 2005 roku wynosiła tylko 5 mln b/d.

To jest rewolucja, która rozwija się w błyskawicznym tempie przed naszymi oczami – uważają eksperci. Geolodzy oceniają zasoby ropy na terenie Stanów Zjednoczonych na 2 biliony barytek. Kanada ma ich jeszcze więcej – 2,4 bln, a kraje Ameryki Łacińskiej kolejne 2 bln. To prawie 5 razy więcej niż udowodnione złoża na Bliskim Wschodzie i Afryce Północnej. To oznacza, że w krótkim

czasie naftowe centrum świata przesunie się na zachód. □

La moisson de la guerre

« De nombreux villages brûlés et des foules de gens souffrant de la faim sont la moisson, la terrible moisson de la guerre ».

Après l'assassinat de l'archiduc François-Ferdinand et de son épouse par un nationaliste serbe, le 28 juin 1914, l'engrenage des hostilités s'enclenche sans que rien ne puisse l'arrêter. L'Autriche-Hongrie déclare la guerre à la Serbie le 28 juillet suivant. La Russie, alliée de la Serbie, déclare la guerre à l'Empire austro-hongrois dans les jours qui suivent. Ensuite, l'Allemagne, alliée des Austro-Hongrois avec l'Italie au sein de la Triple-Alliance, déclare la guerre à l'Empire russe le 1er août, puis à la France, le 3 août. Et le 4, le Royaume-Uni, allié de la France et de la Russie dans le cadre de la Triple-Entente, déclare la guerre à l'Allemagne. Et ainsi de suite, chaque pays entre en guerre et rejoint l'une ou l'autre alliance, en fonction des accords et des traités passés auparavant. C'est qu'à l'époque presque tous les États étaient belliqueux, notamment la France pour récupérer l'Alsace et la Lorraine, ou d'autres pour étendre leurs colonies aux dépens des vaincus ou encore pour ne pas s'en laisser prendre. La poudrière s'est donc installée en Europe pendant des années, avec une course à l'armement, et l'attentat de Sarajevo a été le détonateur qui a fait exploser le tout.

Tout le monde en France connaît le front Ouest, avec ses batailles célèbres comme la première bataille de la Marne et les taxis parisiens, réquisitionnés pour transporter des troupes. Mais que s'est-il passé de l'autre côté de l'Allemagne ? C'est le front Est qui n'a pas été exempt de combats acharnés opposant les Allemands et les Austro-Hongrois aux Russes. Dès

la mi-août, les Russes attaquent la Prusse orientale allemande, au nord de la Pologne, tandis qu'au sud, ils s'en prennent à la Galicie autrichienne. Si au nord la bataille de Tannenberg à la fin du mois d'août fait reculer les Russes sur leur frontière, ceux-ci défont les Austro-Hongrois à la bataille de Lemberg à la mi-septembre et avancent jusqu'à Przemyśl. Mais une des batailles les plus importantes se déroule sur une ligne d'une centaine de kilomètres, entre Varsovie et Dęblin – Ivangorod à l'époque. Elle oppose les première, quatrième, cinquième et neuvième armées russes à la neuvième armée allemande et à la première armée austro-hongroise, et durera tout le mois d'octobre. En deux semaines, les Allemands réussissent à occuper toute la rive gauche de la Vistule entre Varsovie et Dęblin, les Russes n'y conservant que trois têtes de pont – à Varsovie, à Kozienice et à Dęblin. Toutefois, au plus grand étonnement des Allemands, les Russes passent à l'offensive et obligent l'ennemi à la retraite sur les positions de départ. Cependant, ce retrait n'est que partie remise. Après la bataille de Łódź qui a eu lieu en novembre-décembre 1914, la Russie ira de défaite en défaite et, en août 1915, elle sera contrainte d'abandonner la ligne du Bug. Ainsi, le Royaume de Pologne tombera aux mains de l'Allemagne.

Dans le cadre du Comité central civique (CKO), organisation polonaise créée en 1914 avec l'autorisation des autorités russes et présidée par Seweryn Czetwertyński et Władysław Grabski, une délégation de trois hommes, dirigée par Stefan Mikułowski-

Pomorski, accompagné de Hieronim Smoleński et Jan Chróścicki, inspecte à partir du 1er novembre le district de Kozienice, entre Kozienice, Radom et Dęblin, pour évaluer les dégâts occasionnés par la bataille qui s'y est déroulée, et apporter les premières aides financières. Stefan Mikułowski-Pomorski publie son rapport dans le journal de Radom, *Gazeta Radomska*. Il y décrit les horreurs dont il a été le témoin, résultat de la « moisson de la guerre ». Voici quelques extraits du rapport : [...] « Au détour du village, nous sommes frappés par une vue effrayante – dans les tranchées on n'a pas encore retiré les morts – à chaque pas des cadavres gisent sur la route, nous devons faire attention pour ne pas rouler dessus... Ici, devant nous, s'ouvre toute l'horreur du champ de bataille... Il est difficile de décrire l'impression affreuse que nous font les membres brisés des cadavres et leurs visages crispés par le souffle de la mort... La lumière argentée de la lune confère au paysage, par nature lugubre, une marque d'effroi. Il semble que les fantômes des morts rôdent au-dessus du champ en maudissant épouvantablement. Jusqu'à maintenant, je ne peux oublier l'un des morts, sans chapeau, le visage figé par la terrible épreuve de l'agonie... » [...] « En quelques jours, nous avons visité presque tout le district. Nous avons vu beaucoup de misère, une misère épouvantable – ces milliers de gens sans toit, sans pain, sans vêtements, devant lesquels il y a encore l'horrible spectre de mourir de faim. Cette vie nomade de gens autrefois fortunés – c'est une vie sans lendemain. J'ai dans la tête le souvenir d'histoires sur les terribles guerres du passé, quand les gens fous de peur et de faim hurlaient dans les bois, comme des loups. La guerre moderne est plus atroce, la guerre du XXe siècle, qui, sous le signe de l'humanité, vient de commencer. » [...] « Encore combien de larmes et de douleur devrais-je voir au cours de mes futures tournées ? »

(Toutes les citations sont extraites de l'article de Stefan Mikułowski-Pomorski, intitulé « Z pobjowiska. Opisy i wrażenia z miast i wiosek Ziemi Radomskiej po najsciu wojsk niemieckich i austriackich w październiku 1914 roku. Pow. Kozienicki. » – « Du champ de bataille. Description et impressions des villes et villages du Pays de Radom après l'invasion des armées allemandes et autrichiennes en octobre 1914. District de Kozienice » –, paru dans le *Journal de Radom – Gazeta Radomska* – en novembre 1914. Traduction personnelle). □

Był wiarygodny

20 września 2014 roku w diecezji Creteil został otwarty proces kanonizacyjny błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki. Na tę wyjątkową uroczystość przyjechał Marek Popiełuszko, bratanek przyszłego już niedługo – miłujmy nadzieję – Świętego.

Dlaczego przyjechał Pan do Francji, Creteile na uroczystość otwarcia procesu kanonizacyjnego kapelana Solidarności?

M.P. Bo to wszystko jest wyjątkowe i niebywale. Ten uzdrowiony Francuz też zadaje to pytanie... dlaczego on? Ja też pytam – dlaczego nasza rodzina, dlaczego my, dlaczego ks. Jerzy? Przecież to jest mój wuj, bliski. Zazwyczaj święci czy błogosławieni to są ludzie odlegli, żyjący wieki temu. A tutaj ks. Jerzy, którego znało się osobiście, jest błogosławionym, może będzie świętym, za jego wstawiennictwem dzieje się cud. Mieszkam w Stanach, jestem daleko od rodziny, pewnie dlatego mam większą potrzebę znalezienia się bliżej, większą miłość, ale przede wszystkim jest we mnie jakaś wielka tęsknota. Dlatego też te sześć, siedem godzin lotu do Europy nie jest niczym wielkim w porównaniu z całym wydarzeniem i emocjami z nim związanymi. Czuję, że powinienem tu być! Po prostu wsiadłem i przyleciałem.

A skąd właściwie znalazł się pan w Stanach Zjednoczonych?

M.P. Powodem wyjazdu z Polski była przede wszystkim obawa rodziców o nasze życie. Podczas jednej z rozpraw Procesu toruńskiego (zabójców Ks. Popiełuszki), Tata usłyszał jak Piotrowski powiedział „...nie będzie Piotrowskich, ale też nie będzie Popiełuszków”. Tę groźbę tato wzięt sobie do serca i dlatego zdecydowaliśmy się na wyjazd. Pamiętam to do dziś, jak tata

martwił się o mnie, o brata i o siostrę. Oczywiście wpływ na decyzję o wyjeździe miał również fakt, że mieliśmy tam rodzinę, do której często jeździliśmy. Ksiądz Jerzy zresztą był też cztery razy w Stanach. W 1974 r., 1976 r. – na Kongresie Eucharystycznym, gdzie prawdopodobnie spotkał kard. Wojtyłę. Był również w 1980 i 1981.

Czy zapamiętał Pan jakim człowiekiem był Jerzy Popiełuszko?

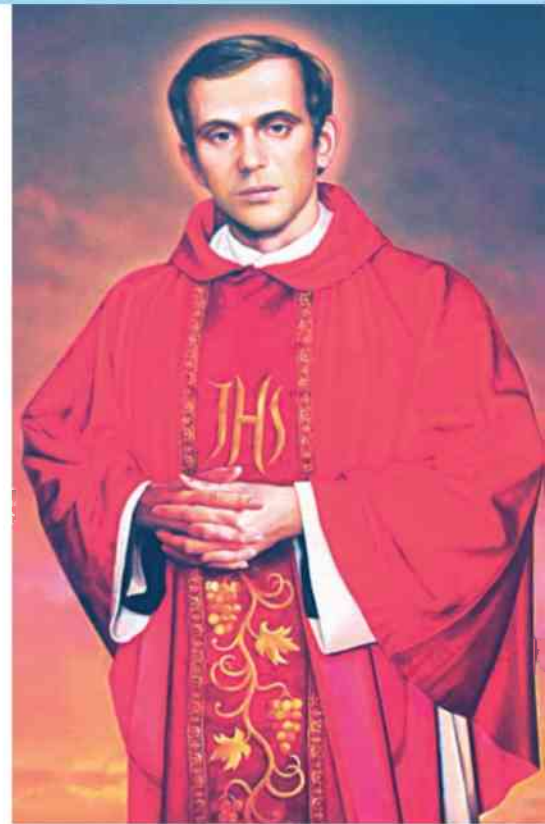
M.P. Przede wszystkim był człowiekiem bardzo otwartym. On kochał ludzi. Do każdego podchodził tak samo, czy do dziecka czy do osoby dorosłej. Dla niego ten ktoś był wówczas po prostu najważniejszy. Podczas rozmowy skupiał się tylko na nim. Myślę, że to właśnie przyciągało do niego ludzi. Nawet nas, rodzinę, dzieci.

Ks. Popiełuszko bywał w domu Pana rodziców. Pamięta Pan, jaki był w takich prywatnych chwilach?

M.P. Pierwsze spotkania, jak sięgam pamięcią, to lata 1976 – 1977. Ks. Jerzy przywozi wówczas slajdy z Misji w Afryce i cała wieś wieczorem się schodziła, u babci w domu, i ks. Jerzy wyświetlał te slajdy. Pamiętam też, że jak przyjeżdżał zawsze pytał mnie się o szkołę, o kolegów, to były takie zwykłe, rodzinne tematy. Graliśmy też z ks. Jerzym, jak z wujkiem, w różne gry, w hokeja, tenisa, chodziliśmy na spacer, na lody. Dla mnie to był ks. Jerzy, który po prostu był wujkiem. Później, po 1980 r., praktycznie wpadał tylko na chwilę, na kawę, czy herbatę, bo chciał każdego odwiedzić, z każdym się spotkać. I zaraz wyjeżdżał. Pamiętam również jak odwiedzaliśmy go w Warszawie. Jedną z pamiątek, którą dostałem kiedyś od ks. Jerzego jest koszulka przywieziona przez niego z USA – z Orłem w koronie i napisem „Proud to be Polish American”. Mam ją cały czas u siebie w Stanach. Z nią wyjechałem i mam ją nadal.

Czy podczas tych pobytów w rodzinie, dawał do zrozumienia, że grozi mu niebezpieczeństwo?

M.P. Ks. Jerzy nigdy, nawet jak chorował, czy wówczas, kiedy był w wojsku, rodzinie nigdy nic nie mówił o swoich problemach. Nie chciał po prostu żebyśmy się o jego zdrowie, życie denerwowali. On przyjeżdżał do Nas raczej żeby „podładować” swoją energię, spotkać się jak z rodziną. Myślimy o takich tematach nie rozmawiali, myślimy nie wiedzieli

za dużo. To znaczy wiedzieliśmy że są Msze (za Ojczyznę – red.), że dużo ludzi przychodzi, ale że grozi mu niebezpieczeństwo. Tego, że mu grożono, dowiedzieliśmy się później, na jednej z Mszy, kiedy mówił, że ktoś kto pisze anonim, powinien podpisać się pod nimi. W tych anonimach grożono mu – że go zabiją, że powieszają jak Chrystusa. Tylko z tamtej Mszy dowiedzieliśmy się, że coś mu grozi. I później, jak ukazywały się już artykuły w „Trybunie Ludu”, wiedzieliśmy że coś się dzieje, ale to już był 1983 r., kiedy władze komunistyczne coraz bardziej „dokuczały” księdzu Jerzemu. Kiedy wyszedł z więzienia, pojawił się artykuł Urbana o „seansach nienawiści”. Pamiętam, jak ks. Jerzy żartował wówczas, że jak z każdego paragrafu dostanie karę, to życia mu zabraknie.

Tymczasem poniósł męczeńską śmierć...

M.P. Dzień 20 października pamiętam ze szczegółami, jakby to się działo dzisiaj. 20 października, bo jak wszyscy dowiedzieliśmy, że ks. Jerzy został porwany, z dziennika telewizyjnego. Dla nas była to przede wszystkim tragedia rodzinna. Został uprowadzony i zamordowany ktoś kogo kochaliśmy. Nikt z nas, do dnia odnalezienia zwłok, nie chciał do siebie dopuścić myśli, że już nigdy nie zobaczymy go żywego. To dlatego kilka dni po tej tragicznej wiadomości pojechaliśmy do Warszawy, aby tam czekać na Ks. Jerzego. Pamiętam jak mama wtedy powtarzała „Jak Jerzy się odnajdzie to będzie nas bardzo potrzebował”. Nie potrafię opisać, jak to wszystko przeżyli babcia i dziadek (rodzice bł. ks. Popiełuszki – red.), gdyż tego bólu w ich sercu nie da

sie opisać. Stracili przecież syna. I to w tak okrutny sposób, został zamordowany.

Jak czuła się babcia, jakie emocje jej towarzyszyły gdy dowiedziata się że jej syn, który zginął śmiercią męczeńską będzie błogosławionym?

M.P. To było widać po babci, że dla niej to ogromne święto. Oczywiście nie tylko dla niej ale dla nas wszystkich, ponieważ było to przejście ze smutku z powodu śmierci Ks. Jerzego w ogromną radość.

Jak tak popatrzeć na zdjęcia sprzed uroczystości, a w dniu święta możemy gołym okiem zobaczyć jak wielki dzień był to dla Niej. Babcia nie tylko wyglądała elegancko ale przede wszystkim była bez chustki, to chyba pierwszy raz od bardzo długiego czasu.

Wróćmy do współczesności. Jak to jest mieć w rodzinie Błogosławionego, jak w rodzinie kultywujecie bł. Ks. Jerzego?

M.P. Teraz przede wszystkim czujemy jego obecność, to że nas wspomaga. Jako pewnego rodzaju potwierdzenie mogę podać przypadek mojego taty. Od lat zmagają się on z nowotworem języka, który jakby zatrzymał się. Tacie oczywiście doskwiera ból, ale choroba nie rozwija się. Lekarze uważają, że to jest cud. U nas każdy powie, że ksiądz Jerzy pomaga nam cały czas, nawet w drobniaczkach, czuje się jego bliskość.

Czy modlicie się do niego?

M.P. Tak. Modlimy się poprzez bł. ks. Jerzego do Boga. Ale przytoczę i taki drobniaczek: ostatnio zgubiłem w lesie okulary – szukając grzybów, i zwróciłem się do ks. Jerzego z tym problemem, zamiast do św. Antoniego. Odwróciłem się i znalazłem okulary pod drzewem. Nawet później żartowałem, że przez ks. Jerzego zaniedbuję innych świętych. Oczywiście to są drobnostki ale człowiek czuje, że On jest blisko.

Ks. Jerzy swoimi kazaniami, ale także swoją postawą, przyciągał miliony Polaków. Co powodowało, że ludzie mu ufali?

M.P. Ksiądz Jerzy traktował każdego indywidualnie, a poza tym to co mówił to też czynił. Nie było tak, że powiedział „mówcie prawdę” a sam kłamał. Był wiarygodny, kiedy mówił, nawet w wywiadach, że jest gotów oddać życie za Chrystusa, za prawdę. I tak się ostatecznie stało...

Co pozostało nam dzisiaj z kazań, z nauk Ks. Jerzego?

M.P. Kazania Ks. Jerzego cały czas są aktualne, bo on mówił o prawdzie, o miłości do bliźniego, o godności ludzkiej pracy. Dziś, jak się tych kazań posłucha, to tak jakby był tutaj z nami i mówił je do nas w tej chwili. Jego słowa są ponadczasowe.

Myśli Pan, że byłby dumny z Polaków?

M.P. Myślę, że z części tak. Chociaż to chyba nie jest do końca taka Polska, jakiej Ks. Jerzy chciał. Coś nam nie wyszło... może młodzież się jeszcze poprawi.

Młodzi będą potrafili postępować drogą, którą wskazywał nam Ks. Jerzy?

M.P. Mam nadzieję, że tak. Współczesna młodzież bardzo potrzebuje bł. Ks. Jerzego, tym bardziej, że głosząc swe kazania sam był młodym człowiekiem, był kimś kto młodzież dobrze rozumiał. Ta młodość ich wciąż łączy, tak że wciąż chcą go naśladować, słuchać. Spotykam coraz częściej młodych ludzi, którzy interesują się postacią bł. Ks. Jerzego, zresztą nie tylko w Polsce.

A jak czuła się matka Ks. Jerzego, kiedy dowiedziata się że jej zamęczony Syn będzie błogosławionym?

M.P. To było po babci widać, że dla niej to ogromne przeżycie, wielkie święto. Oczywiście nie tylko dla niej, ale dla nas wszystkich, ponieważ było to przejście

ze smutku po śmierci Ks. Jerzego w jakąś ogromną radość.

A co czujecie, kiedy słyszycie o uzdrowieniu za sprawą bł. Ks. Jerzego, o tym, że zaczyna się jego proces kanonizacyjny?

M.P. To jest niewyobrażalne. Tego się nie da opowiedzieć słowami, nie można wyrazić tego co dzieje się w sercu. To jest radość, że nasz błogosławiony Ks. Jerzy pomaga innym, że nawet po śmierci nadal jest z nami. Pokazuje nam, że Jego serce jest pełne miłości wobec ludzi. Ten cud jest tylko jednym z wielu. Innym jest chociażby to co dotyczy mamy Ks. Jerzego. Babcia miała problemy z kolanami, zbierała się jej ropa w kolanach, ale po wizycie na grobie Syna i modlitwie do niego wszystko zniknęło. Tak samo z moim tatą – o czym już wspominałem, który ma raka na języku, kiedy lekarze go zobaczyli po pół roku byli zdumieni, że jeszcze żyje.

Jesteśmy szczęśliwi, że Jego męczeńska śmierć nie poszła na marne. Poprzez beatyfikację, a teraz otwarcie procesu kanonizacyjnego, ludzie na całym świecie zaczynają poznawać księdza Jerzego. Mieszkam w Stanach i ludzie tam są zachwyceni księdzem Popiełuszką. □

Portal poświęcony paryskiej „Kulturze”

W przeddzień 14. rocznicy śmierci Jerzego Giedroycia uruchomiony został portal internetowy poświęcony Instytutowi Literackiemu i paryskiej „Kulturze”.

Portal pokazuje dorobek wielkiego Polaka i umożliwia dostęp do źródła polskiej myśli politycznej – mówił Polskiej Agencji Prasowej podsekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Klimczak. Jak podkreślił, Giedroyc był drogowskazem dla wielu współczesnych polityków. – Portal umożliwia dostęp do numerów paryskiej „Kultury” i „Zeszytów Historycznych”, do dokumentów, listów, zdjęć i filmów. ... Portal: www.kulturaparyska.com zawiera w wersji elektronicznej wszystkie 637 numery „Kultury” i 171 numerów „Zeszytów Historycznych”.

Jak podkreśla prezes Stowarzyszenia Instytut Literacki Wojciech Sikora, to swego rodzaju virtualne archiwum, który umożliwi badaczom, studentom i pasjonatom podróź po niezwykłych zasobach. Są tam m.in. biogramy ok. 170 osób, związanych z paryską „Kulturą” i ich najważniejsze teksty, korespondencja Jerzego Giedroycia oraz fotografie, z których ponad połowa nie była wcześniej publikowana. Dostępne są wywiady, filmy i nagrania. Można też odbyć wirtualny spacer po domu przy avenue de Poissy 91 w Maisons-Laffitte.

Założony przez Jerzego Giedroycia w

1946 roku Instytut Literacki stanowił jeden z najważniejszych ośrodków wolnej myśli politycznej i literackiej. Współpracowali z nim m.in. Józef Czapski, Gustaw Herling-Grudziński, Andrzej Bobkowski, Witold Gombrowicz, Marek Hłasko, Zbigniew Herbert, Czesław Miłosz.

Archiwum podparyskiego Maisons-Laffitte w 2009 r. zostało wpisane na listę Pamięci Świata UNESCO, obok takich obiektów z Polski jak rękopisy Fryderyka Chopina czy Tablica 21 Postulatów Gdańskich z Sierpnia 1980 roku. □

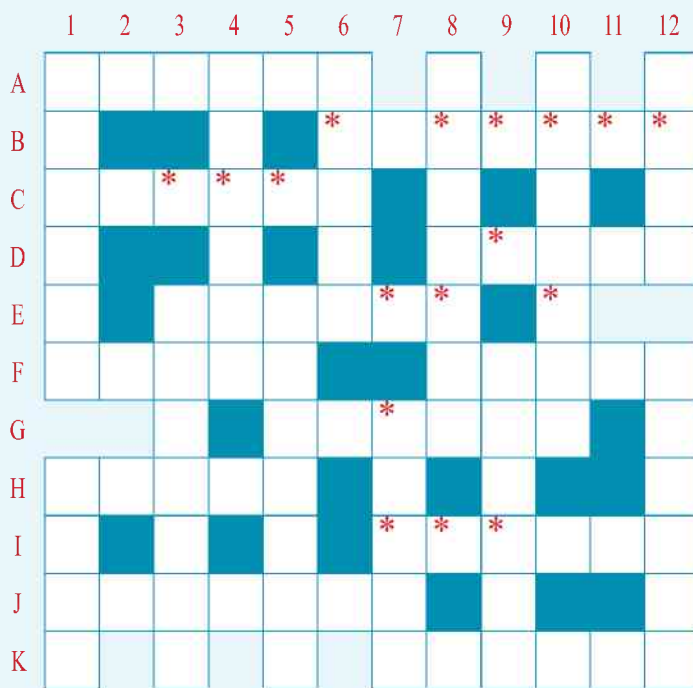
Małgorzata Wościon-Czuba, PAP

KRZYŻÓWKA DLA ŚPIOCHÓW

PROPONUJE: MDZ

Poziomo: A-1. Budynek z klasami. B-6. Okno sklepowe z wyłożonymi na pokaz towarami. C-1. W Japonii: kobieta zawodowo zajmująca się uprzyjemnianiem czasu mężczyznom podczas zebrań towarzyskich. D-8. „Najważniejszy” w kinie. E-3. Fragment epopei lub samodzielny utwór epicki o charakterze patetycznym, opiewający bohaterskie czyny lub doniosłe wydarzenia historyczne. F-1. Pontyfikalne nakrycie głowy papieża – dawniej. F-8. Powszechnie o osobie mającej skrajne poglądy lewicowe. G-5. Stary, zniszczony, walący się budynek. H-1. Wielkie przedsiębiorstwo monopolistyczne powstałe z połączenia przedsiębiorstw tej samej branży. I-7. Stolica Nigru. J-1. Cichy odgłos powstający przy poruszaniu liści, kartek papieru, sztywnych tkanin. K-7. Wyrób lakierowy odporny na czynniki atmosferyczne, stosowany w celach dekoracyjnych.

Pionowo: 1-A. Pierścień z herbem lub monogramem, noszony przez mężczyzn. 1-H. Dawniej: atrament kreślarski. 3-E. Pomoc w niebezpieczeństwie lub w trudnej sytuacji. 4-A. Ograniczona część przestrzeni, zwykle dużych rozmiarów. 5-E. Współuczestnik gry, rozmowy, zabawy lub jakiegoś przedsięwzięcia. 6-A. Przejście na wyższe stanowisko pracy. 7-G. Alighieri (1265 – 1321), włoski poeta, filozof i polityk, autor poematu „Boska Komedia”. 8-A. Nieduże skupienie budynków w mieście lub na wsi; też: zespół bloków mieszkalnych. 9-F. Spis oraz sprostowanie omyłek w wydrukowanej książce. 10-A. Mieszanina piasku, wody i spoiwa używana do łączenia elementów muru lub do tynkowania. 12-A. Największy pododdział taktyczny różnych rodzajów wojsk (batalion). 12-F. Kraina historyczna w Polsce – obszar przygraniczny pomiędzy Wielkopolską a Kaszubami. □

Litery z pól oznaczonych gwiazdką – czytane rzędami – utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z nr. GK 27/2014: Korsyka.

Poziomo: żaglówka, sjeśta, urlop, dyktant, Afryka, ogniwo, Orsza, trawa, leżak, wypad, zapat, antat, tkanka, zaczn, Napoleon, Ustka, toster, turystka.

Pionowo: żądło, zarzut, rzeka, golas, proces, zjawia, tęty, wrak, knur, auto, neta, plan, Anat, spaw, spór, fort, Royan, szybka, trent, wiara, akacja, tania. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Legia wygrała 7 mecz z rzędu w pucharach europejskich! W 2 kolejce grupy „L” Ligi Europy, Legioniści pokonali turecki Trabzonspor 1:0. Legia prowadzi w swojej grupie z kompletem zwycięstw.

☺ W ekstraklasie idzie jednak Legii gorzej i stołeczny klub poniosł wyjazdową porażkę z Piastem 3:1. Na potknięciu Legii nie skorzystała Wisła, która u siebie uległa 0:2 Jagielloni (3 porażka zespołu pod rząd), ani Śląsk, który tylko zremisował w Bielsku 2:2 z Podbeskidziem. Nowym liderem został Górnik Zabrze, który wygrał w Chorzowie 2:1 z Ruchem. Inne wyniki 11 kolejki: Górnik Łęczna – Korona 1:0, Lechia Gdańsk – Cracovia 1:0, Lech – GKS Bełchatów 5:0, Pogoń – Zawisza 3:0. Górnik ma 1 punkt przewagi nad Legią, Śląskiem i Jagiellonią. Wisła spadła na 6 pozycję.

☺ Lider 1 ligi Termalica Bruk Nieciecza po raz drugi z rzędu zremisował. Tym razem 1:1 z Flotą Świnoujście. Termalica ma jednak nadal 8 punktów przewagi nad Zagłębiem Lubin (remis 2:2 z Dolcanem) i Olimpią Grudziądz (0:0 ze Stomilem Olsztyn).

☺ Polacy za granicą. Bayern Monachium pokonał Hannover 96 4:0 w spotkaniu Bundesligi. Dwa gole w tym spotkaniu zdobył Lewandowski, którego magazyn „Kicker” uznał nawet „piłkarzem kolejki”. 20-lletni Cibicki z Malmö FF, w debiucie w Lidze Mistrzów zaliczył asystę w starciu

z Olympiakosem Pireus (2:0). RSC Anderlecht przegrał z Borussią Dortmund 0:3, a dobrze wypadł Piszczek, który asystował przy jednej z bramek. Arsenal Londyn pokonał w LM Galatasaray Stambuł 4:1. Powodów do zadowolenia nie ma jednak bramkarz „Kanonierów” Szczesny, który zawiązał rzut karny i zobaczył czerwoną kartkę. Wilk zadebiutował w Primera Division w barwach Deportivo La Coruna w przegranym meczu z Sevillą. Teodorczyk zdobył bramkę dla Dynama Kijów w pierwszym meczu 1/8 piłkarskiego finału Pucharu Ukrainy, który goście wygrali z Karpatami Lwów 1:0. Teodorczyk strzelił także gola dla Dynama Kijów w wygranym 3:1 meczu ze Steauą Bukareszt w Lidze Europy. W Lidze Mistrzów zadebiutował 23-lletni bramkarz Romy Skorupski.

☺ Polska grała mecze eliminacyjne do ME na Stadionie Narodowym z Niemcami i Szkocją. Nawatka powołał na nie kadrę w składzie: bramkarze: Boruc (Bournemouth), Fabiański (Swansea), Szczesny (Arsenal); obrońcy: Cionek (Modena), Glik (Torino), Jędrzejczyk (Krasnodar), Olkowski (FC Koeln), Piszczek (Borussia Dortmund), Szukała (Steaua Bukareszt), Wawrzyński (Amkar Perm); pomocnicy i napastnicy: Grosicki (Rennes), Jodłowiec (Legia Warszawa), Krychowiak (Sevilla), Kucharczyk (Legia), Lewandowski (Bayern Mona-

chium), Mączyński (Guizhou Rehne), Miła (Śląsk Wrocław), Milik (Ajax), Rybus (Terek Grozny), Sobota (Club Brugge), Starzyński (Ruch Chorzów), Teodorczyk (Dynamo Kijów), Żyro (Legia). Tylko 5 piłkarzy gra w polskiej ekstraklasie.

☺ Stal Gorzów pokonując 49:41 w finałowej potyczce Fogo Unię Leszno zdobyła złoty medal Drużynowych Mistrzostw Polski na żużlu. Gorzowianie wrócili na najwyższy stopień podium po 31 latach. Medal brązowy powędrował do Tarnowa. SPAR Falubaz Zielona Góra przegrała rewanż z Grupą Azoty Unia Tarnów aż 27:63.

☺ Wychowanek Unii Leszno Pawlicki wywalczył w Pardubicach tytuł żużlowego Indywidualnego Mistrza Świata Juniorów.

☺ Orlen Wisła Płock przegrała z Barceloną 25:30 w spotkaniu drugiej kolejki grupy B Ligi Mistrzów piłkarzy ręcznych.

☺ Agnieszka Radwańska spadła na 7 miejsce tenisowej federacji WTA.

☺ Michał Przysiężny i Francuz Pierre-Hugues Herbert triumfowali w grze podwójnej tenisowego turnieju ATP Tour w Tokio.

☺ Kubica, który po 17. odcinku zajmował 4 miejsce w klasyfikacji generalnej Rajdu Francji, na ostatniej próbie wypadł z trasy.

☺ Rekordzistka świata w rzucie młotem, mistrzyni Europy Włodarczyk została nominowana przez IAAF do tytułu najlepszej lekkoatletki roku. □

Francja w obronie rodziny

ks. Tomasz Sokół

Wielka „Manif pour tous” rozpoczęła się w stolicy Francji Paryżu o godz. 13. Pochód uczestniczących w niej rodzin, rozciągał się na wiele kilometrów. Uczestnicy tej manifestacji – w zasadzie młode rodziny i wspaniała francuska młodzież – gromadziły się już na miejscach zbiórki od wczesnych godzin porannych.

O sobiście udało mi się dołączyć do manifestujących rodzin przy placu Trocadéro. Wystarczy wspomnieć, że z tego właśnie miejsca, do placu Invalides szedłem w pochodzie dokładnie dwie i pół godziny, wśród morza ludzkich twarzy i roześmianych, biegających dzieci. Serce się raduje, kiedy czuło się tę wspaniałą i rodzinną atmosferę, tychże protestujących młodych ludzi, zatroskanych przecież o los przyszłych pokoleń.

W tym wielkim proteście, chodziło o sprzeciw francuskich rodzin, wobec zalegalizowanych już we Francji, przez rząd socjalistów, małżeństw osób tej samej płci oraz wobec ustaw o tzw. macierzyństwie zastępczym (GPA) i o technikach wspomaganego rozrodu (PMA).

Demonstracja ta jest kolejnym donośnym głosem różnych środowisk, nie tylko katolickich, przeciw tzw. ustawie Taubiry, zezwalającej m.in. na zawieranie związków przez osoby tej samej płci. Rodzina jest wartością najważniejszą dla społeczeństwa i nie wolno jej degradować, ani niszczyć, czego przykładem są niedawne posunięcia legislacyjne ekipy rządzącej we Francji. Rodzinie należy się pomoc i troska od dzisiejszego społeczeństwa, które przecież rodzi i wychowuje się w rodzinach. Manifestanci nieśli wielki transparent głoszący, iż „Byt ludzki nie jest towarem”, a w sprawie PMA, manifestanci wyrażali swoje zaniepokojenie z powodu objęcia tymi przepisami par lesbijskich i zapowiadanego zmniejszenia niektórych świadczeń rodzinnych (skrócenie urlopów rodzicielskich po narodzeniu dziecka, zredukowanie go w przypadku pierwszego dziecka itd.).

Warto w tym miejscu przytoczyć słowa, które wypowiedział prymas Francji abp Lyonu kard. Philippe Barbarin: „Prawo takie doprowadzi do zgody na fabrykowanie istot ludzkich. Nie można pozostawić tych przepisów, gdyż ich skutki mogą być nieodwracalne”. Zwrócił przy tym uwagę, że jest to problem nie tylko francuski, ale europejski, i trzeba zmienić samo prawo – nie tylko te konkretne przepisy. W tej sytuacji manifestacja rodzin

jest „bardzo poważnym ostrzeżeniem, którego należy wysłuchać” – dodał jeszcze kard. Barbarin.

Wśród demonstrujących, nie brakowało także i najmłodszego pokolenia, które należy ciągle chronić przed ideologią, gender, bo jest ona sprzeczna z rzeczywistością i integralnym pojmowaniem natury człowieka, jest niezwykle szkodliwa i niebezpieczna, szczególnie właśnie dla młodego pokolenia i zaprzecza nie tylko naturze człowieka, ale i jego szczególnej godności, uderzając tu również bardzo mocno, w najwyższą wartość, jaką jest rodzina ludzka.

Ważne słowa – w ostatnim czasie – padły również w ust kard. André Vingt-Trois abpa Paryża, który zauważył, że „dziecko niepostrzeżenie staje się przedmiotem konsumpcji i jeśli kobieta staje się dostarczycielką produktu rynkowego, to jest to straszne”.

Otoczmy, więc wielką modlitwą różańcową obronę człowieka, obronę małżeństwa i rodziny, dzieci i młodzieży. Nasze działania w tej dziedzinie mocno zawierzmy Matce Najświętszej, która zawsze wystuchuje tych, którzy do Niej się uciekają. □

Paryż XIV: Uroczystość w polskiej kaplicy St. Yves

Kaplica St. Yves przy Alesii w Paryżu, należąca do parafii St. Dominique w niedzielę 28 września 2014 roku świętowała ślubowanie ministrantów i ministrantek.

Dziewięcioro młodych ludzi, pięknie ubranych w odświętne białe szaty, ślubowało wiernie służyć Bogu podczas Mszy Świętych. Zebrani pośrodku kaplicy zgłosili swą gotowość pomocy kapłanowi podczas celebracji. Również rodzice pobłogosławili swe pociechy znakiem krzyża, zapewniając je o swym wsparciu. Stanąwszy przed ołtarzem, wszyscy mieli radość wypisaną na twarzy.

Zebrani tego dnia w naszej kaplicy, wśród nich również polscy harcerze, z uwagą wysłuchali czytań i Ewangelii – o dwóch synach, których ojciec prosił o pomoc w winnicy. Widzieliśmy tu dwie postawy życiowe: jedną ukladną, zgodną, ale w duchu buntowniczą i pełną sprzeciwu; drugą zaś nastawioną na negację, lecz w sercu dobrą, posłuszną i pomocną. Oczywiście lepiej się nie zgodzić, lecz po namyśle wyjść naprzeciw oczekiwaniom. Jednakże należałoby wiedzieć czego się chce i przyjmować „tak za tak, nie za nie”.

Ksiądz Robert w słowach komentarza przypominał, że Bóg jest

dobrym Ojcem i chce dla nas jak najlepiej. Daje nam to, co potrzebne, a nie koniecznie to, czego chcemy. Okazuje się też, że „beztresowe” wychowanie nie spełnia swych zadań, bo musi być równowaga między prawem a obowiązkiem. Dlatego bądźmy jak ten młodszy z synów, który ojcu odmówił, ale pracę wykonał. Młodzież też uczmy jednoznacznie dobrej i prawej postawy życiowej.

Do grona ministrantów zostali włączeni: Elodie Chojnacki, Victoria Doleck, Olivier Guzior, Mateusz Kietbasa, Kacper Paraniak, Wiktor Buława oraz bracia Cibiera – Paweł, Gabriel i Rafael.

Życzymy im wytrwania w dążeniu do świętości i codziennych sukcesów. □

Do małej kaplicy przy Saint Yves każda pędzi, kto żyje.

Na głos naszego kapłana padł j człeku na kolana.

Do modlitwy. Nie od razu.

Iwona Żądło – (fot): Rodzice

Obiad parafialny w Les Gauthierets

ks. Tomasz T.

31 sierpnia odbył się nasz obiad parafialny w Les Gauthierets (St Vallien).

Przybyło około 80 osób, aby wspólnie pogawędzić i zjeść dobry obiad. Nie zabrakło też akcentów muzycznych, w wykonaniu pana Kruka. Gościem honorowym była Siostra Aurelia, józefitka, pracująca dzielnie w Polskiej Misji Katolickiej w La Ferté sous Jouarre, pod Prużem. Siostra Aurelia pochodzi z naszej polskiej parafii, z „La Saule”, Montceau les Mines. Będąc w swoich rodzinnych stronach swoim optymizmem i wiarą ubogaciła także nasze świętowanie biorąc udział w liturgii i przy wspólnym stole. Na naszym obiedzie byli także obecni parafianie z sąsiedniej polskiej parafii z Le Creusot i okolic, za co im również dziękujemy!

Po kilku godzinach wspólnie spędzonych, w radosnej atmosferze rozeszliśmy się do naszych domów. Dziękujemy

wszystkim osobom, które bezinteresownie pomagały przy przygotowywaniu naszej parafialnej uroczystości. □

Dać świadectwo

Niedzielę, 28 września br., Cjciec Święty Franciszek ustanowił Dniem Modlitwy Kościoła w intencji III Nadzwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów, który odbywał się w dniach 5-19 października, a którego tematem było „Wezwania duszpasterskie wobec rodziny w kontekście ewangelizacji”.

Tę samą niedzielę, 28 września, rodziny dzieci kl. III z parafii św. Genowefy spotkały się u sióstr Nazaretanek, w podparyskim „Emaus”, aby w tamtejszej malowniczej scenerii pomodlić się i porozmawiać o jedności i miłości w rodzinie. Żywo doświadczaliśmy jak ogarnia nas, jednoczy i scala kochający Jezus. Próbowaliśmy również odpowiedzieć sobie na pytanie,

w jaki sposób nasza Wspólnota Rodzin, może dać świadectwo tego, że mieszka w naszych sercach Wszechmogący Bóg.

Po Mszy św. odprawionej przez ks. Zbigniewa Jargieto i smacznym pikniku, jak przystało na tradycję Emaus, rozegrany został wielce oczekiwany i bardzo zacięty... mecz piłki nożnej, zakończony bardzo wyrównanym wynikiem bo remisem 2:2. Mniej „footballistyczna” część uczestników (czytaj uczestniczek) korzystała z ciepłych promieni wrześniowego słońca. Całości dopełniły gry i zabawy rodzinne ukoronowane dzieciątką różańca.

Serdeczne „Bóg zapłać” siostrze Magdalenie za zorganizowanie tego pobytu, a ks. Zbigniewowi za odprawienie Mszy św. i wygłoszone Słowo Boże. □

Uczestnicy spotkania

Przesłanie Polskiej Rady Duszpasterskiej

W dniach 3-5 października 2014 r. obradowała w La Ferté sous Jouarre pod Paryżem Rada Duszpasterska Europy Zachodniej. Główny temat tego zebrania plenarnego brzmiał: „Człowiek. Stwórca czy stworzenie? Współczesne zagadnienia antropologiczne w duszpasterstwie”.

przedstawicieli polskiego rządu, parlamentu i europosłów o wyrażenie sprzeciwu wobec proponowanych projektów legislacyjnych godzących w dobro człowieka, małżeństwa i rodzin. Reprezentanci środowiska polskich emigrantów oczekują, że politycy wyznający chrześcijański system wartości będą zdecydowanie i konsekwentnie bronić chrześcijańskiego modelu życia. Publikujemy tekst apelu.

Do członków Polskiego Parlamentu, Rządu i Polskich Europosłów

„Zgromadzeni na rocznym spotkaniu Polskiej Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej w La Ferté sous Jouarre pod Paryżem, wyrażamy głębokie zaniepokojenie treścią projektów legislacyjnych w Unii Europejskiej, w tym i w Polsce. Dlatego apelujemy o zdecydowany sprzeciw wobec ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, która wbrew nazwie prowadzi do regulacji prawnych zagrażających dobru i godności człowieka.

Konwencja nie stanowi, bowiem skutecznego instrumentu zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet. Nie identyfikuje ona rzeczywistych źródeł agresji, lecz forsuje ideologiczną teorię gender

sprzeczną z prawem naturalnym i uniwersalnym dobrem człowieka. Konwencja nie wprowadza też skutecznych instrumentów pomocy ofiarom przemocy.

Odnosi się wrażenie, że treść Konwencji służy rozmywaniu naturalnej tożsamości małżeństwa, jako związku kobiety i mężczyzny oraz praw rodziców do wychowania swoich dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami.

Z uwagi na te i inne bardzo poważne zastrzeżenia, kierując się troską o przyszłość narodu polskiego, zwracamy się z apelem o głosowanie przeciwko przyjęciu wspomnianego projektu ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy i promowanie takich rozwiązań prawnych, które będą mieć na celu dobro rodziny i narodu”.

Podczas spotkania objęto modlitwą Nadzwyczajny Synod Biskupów poświęcony tematyce rodziny, który wczoraj rozpoczął swoje obrady. Obrady zakończyła Msza Święta celebrowana w intencji polskich emigrantów. Następne spotkanie plenarne PRDEZ odbędzie się na początku października 2015 roku w Rzymie. □

*ks. Krzysztof Tyliszczak
i prof. dr hab. inż. Piotr Matuszewski*

Na spotkanie przybyli rektorzy, duchowni, siostry zakonne i świeccy z krajów Europy: z Anglii, Austrii, Danii, Francji, Luksemburga, Niemiec, Szkocji, Szwajcarii, Włoch i Polski. Obradom przewodniczył ks. bp Wiesław Lechowicz, Delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej.

Uczestnicy zebrania wyrazili zaniepokojenie współczesnymi trendami kulturowymi zmierzającymi do degradacji człowieka i jego kultury. Równocześnie odnieśli się z wielkim uznaniem wobec wszystkich zaangażowanych w obronę godności i praw człowieka stworzonego na obraz i podobieństwo Boga.

Obradujący zwrócili się z apelem do

Pielgrzymka parafialna do Ars

Maria-Teresa Diupero

„Chrystus zatrzymał się tutaj w Ars i w osobie proboszcza Jean-Marie Vianney uobecnił się nam jako Dobry Pasterz” – Święty Jan Paweł II, Ars, 1986

W sobotę 27 września wspólnota polsko- francuska z Lyonu przeżywała początek nowego roku duszpasterskiego w Ars, u Jean - Marie Vianney - świętego proboszcza, patrona wszystkich kapłanów na świecie.

Wspólne pielgrzymowanie rozpoczęliśmy modlitwą w naszym kościele parafialnym, pw. Świętej Trójcy, poczym ksiądz proboszcz Paweł Witkowski udzielił nam błogosławieństwa na drogę. (Ars znajduje się 30 km od Lyonu). Wielką radość sprawiła nam obecność naszych trzech duszpasterzy: wspomnianego ks. Pawła, ks. wikariusza Piotra Szota oraz współpracującego z parafią ks. Alphonse'a Ngaro.

Okolo godz. 9.30 wyruszył z parafii autokar, pełen radosnych pielgrzymów: Francuzów i Polaków, zaś pozostali udali się w drogę swoimi samochodami. Pielgrzymi reprezentowali różne grupy wiekowe: najmłodszy był jeszcze pod sercem mamy, najstarsi liczyli po ok. 80 lat. Licznie uczestniczyła w wyprawie młodzież oraz rodziny z małymi dziećmi.

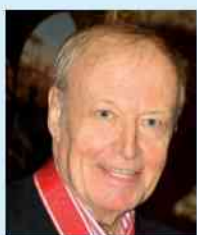
Pierwszym etapem było Rancé, znajdujące się 7 km od Ars, gdzie wszyscy spotkaliśmy się i... podzielili na dwie grupy: pierwsza,

większa, wyruszyła w dalszą drogę pieszo, zaś osoby starsze kontynuowały pielgrzymowanie samochodami.

Dziękowaliśmy Bożej Opatrzności za cudowną pogodę i piękne słońce, które towarzyszyło nam w drodze. Ze śpiewem i modlitwą, z modlitwą różańcową, odmawianą po polsku i po francusku, wędrowaliśmy wśród pól i łąk, spowitych poranną ciszą. Uwagę nielicznych przechodniów, których mijaliśmy, przyciągały wspaniałe sztandary z wizerunkiem Ojca Świętego Jana Pawła II, otoczonym napisem: „Parafia Świętej Trójcy w Lyonie”. Dochodząc już prawie do Ars, zatrzymaliśmy się jeszcze w symbolicznym miejscu - miejscu spotkania swojego czasu proboszcza Vianney z małym chłopcem z okolic Ars, który usłyszał od niego znamienne słowa: „Pokaż mi drogę do Ars, a ja pokażę ci drogę do nieba”. Przy pomniku upamiętniającym to wydarzenie odmówiliśmy wspólną modlitwę i „Anioł Pański”.

Okolo godz. 12.30 pielgrzymka dotarła do Bazyliki w Ars, gdzie sprawowana była uroczysta Msza św., koncelebrowana przez naszych trzech księży. W domu świętego Proboszcza powitał pielgrzymów nasz ks. prob. Paweł, wyrażając radość

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

fot. A. Zawadzka

Dziennik MM 6 10 2014

Rzecz jasna, czołowym wydarzeniem bytu tu wczoraj ogromne manifestacje w Paryżu i w Bordeaux „w obronie wartości rodzinnych i małżeńskich”, będące protestem przeciw ustawie o „małżeństwie dla wszystkich”, „przeciw polityce społecznej socjalistów”. Ale i w Polsce prasa przyniosła obszernie relacje z tej tak zwanej „Manifestacji dla wszystkich”. Ograniczę się

więc do stwierdzenia na marginesie tej sprawy, że w mym pojęciu (jeśli to tak wolno mi określić) kluczowym zagadnieniem dla Europy, z Rosją włącznie, są „problemy demograficzne”! Wszak oczywiście, iż ludność naszego kontynentu szybko się starzeje no i nawet po prostu „wymiera”. Parlament Europejski winien jeszcze więcej uwagi niż dotychczas poświęcać temu problemowi! Na przykład gdy chodzi o Polskę to w 2050 roku, zdaniem specjalistów, będzie nas tylko około 34 milionów. Wedle poważnych ekspertów, w szczególności nasze miasta będą szybko tracić mieszkańców. Podobne prognozy dotyczą całej Unii. Jednym słowem priorytetową koniecznością jest europejska polityka rodzinna, stworzenie sytuacji socjalnej przychylniej rodzinom wielodzietnym. Tak, prawdziwym skandalem jest

to, że jeszcze nie wzięto tego byka za rogi! Widocznie nie do końca zrozumieliśmy wymiar tego demograficznego zagrożenia! Inny związany z tym problem, to konieczność znalezienie np. (lecz oczywiście nie tylko) we Francji metody rzeczywistej asymilacji coraz liczniejszych przybyszów z Afryki itd. Poważna reforma szkolnictwa jest zdaniem tych lub innych rzeczoznawców koniecznością. Jak na razie, ponoć spora liczba potomków stosunkowo niedawnych imigrantów ulega propagandzie Dżihadu, udaje się do Syrii czy Iraku, jest „sfrustrowana”, czuje się „wyobcowaną” czy „skrzywdzoną”.

Zobowiązałem się odpowiadać dzień w dzień na jedno z serii nieraz trudnych pytań, mego blogowego rozmówcy. Dziś zajmę się pytaniem dotyczącym tak zwanej sprawy Bergu*. Jak sobie przypominam, ojciec mój uważał, że błędem - będącym na rękę PRL - byłoby przecenianie, tej świadczącej o naiwności niektórych czołowych emigrantów sprawy... Zaznaczał, że zawsze tak aktywne służby dezinformacyjne bloku wschodniego wykorzystują ową aferę, by próbować swą, pochodzącą jeszcze z arsenału „Ochrany”, metodą siać zamęt wśród emigracji i podrywać jej wiarygodność w oczach świata zachodniego. Był zdania, że na szczęście ta cała idąca ze Wschodu akcja oszczerco-propagadowa nie odnosi większego powodzenia. Zachód (w pierwszym rządzie USA) nie przestał popierać

z faktu, że mogliśmy spotkać się w tym miejscu, w tak licznej grupie.

Służba liturgiczna z naszej parafii otoczyła ołtarz. W niedawno odrestaurowanej świątyni, która odznacza się wspaniałą akustyką, rozległy się piękne śpiewy, po polsku i po francusku. W homilii ks. Paweł nakreślił charakterystyczne cechy świętości Proboszcza z Ars: – bezgraniczną miłość do Boga, – miłość do drugiego człowieka, – miłość do parafii. Jednocześnie homilię tę można określić jako swoiste przesłanie do nas – uczniów Chrystusa. Jesteśmy wolni, ale nie bójmy się akceptować Chrystusa i Jego Krzyż. – „Nie istnieje droga Chrystusa bez Krzyża. Jest to droga potężna z cierpieniem, nie droga sławy, reflektorów, czerwonych dywanów...” – głosił kazno-

dzieja. A na koniec prosił, aby Duch Święty dał nam moc i ochotę do pójścia drogą Chrystusa.

Po Mszy świętej udaliśmy się na odpoczynek i piknik, który odbył się na błoniach nieopodal Bazyliki. A po przerwie mieliśmy jeszcze okazję obejrzeć piękny film o Proboszczu Vianney, który przybliżył nam Jego osobę i znaczenie dla Kościoła oraz dla ludzi wierzących.

Wielkim przeżyciem dla wszystkich była Adoracja Najświętszego Sakramentu, która miała miejsce w Bazylice o godz.15. Modlitwę i śpiewy, z pięknym akompaniamentem harfy, prowadziły siostry zakonne z Ars. W jednej chwili świątynię zaległa modlitewna cisza, tak że nawet maluchy klęczące obok siostr nie śmiały przeszkadzać, z dziecięcą czią wpatrzone w Przenajświętszy Sakrament. Niemal zdawało się słyszeć głos Proboszcza: „Nie potrzeba słów, żeby się modlić do Boga. Wystarczy otworzyć przed Nim swe serce i cieszyć się Jego świętą Obecnością”.

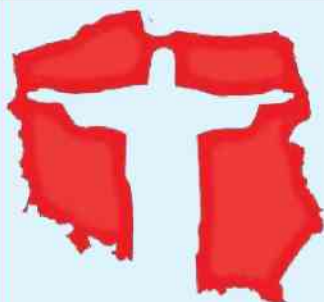
Okolo godz.17, pełni wrażeń, napełnieni wiarą i radością, umocnieni nadzieją i miłością, powróciliśmy do Lyonu

Wyrażamy wdzięczność naszym duszpasterzom: ks. Pawłowi, ks. Piotrowi i ks. Alphonsowi za organizację pielgrzymki i duchowe jej przewodnictwo. Dziękujemy tym wszystkim – zwłaszcza Elodie i Karolinie – za prowadzenie modlitw i śpiewów – co sprawiło, że dzień 27 września, spędzony razem w Ars stał się kolejnym pięknym przeżyciem naszej, polsko- francuskiej parafii. □

naszej emigracyjnej walki, słusznie sprawę Bergu „sprowadził do właściwych wymiarów” i uznał ją za drobny w gruncie rzeczy incydent zimnej (choć tak „autentycznej”) wojny... Tyle pamiętam z wypowiedzi ojca na ten temat. To trochę mało. Sięgnąłem więc do wspomnień pt. „Od Kut do Paryża” (Paryż 1996) znanego działacza naszej emigracji i eksperta w tego rodzaju sprawach (m.in. odegrał on w okresie okupacji znaczącą rolę w odnoszącej tu wielkie sukcesy sieci wywiadowczej F 2) Stanisława Łuckiego. Ten wybitny emigrant pisze między innymi – „Będąc w oficjalnych władzach Stronnictwa (Narodowego), a równocześnie sekretarzem przedstawicielstwa Rady Politycznej we Francji, nie mogłem być związany z siecią w Bergu. Nie przeszkadzało to, by w nagłych wypadkach korzystać z tych usług lub pośrednictwa”. Jak następnie Łucki stwierdza, miał on więc tylko bardzo dorywczo do czynienia z ludźmi przystanymi „dla sieci w Bergu” przez bezpieczeństwo. Łucki pisze także: „Do rozwalanie Sieci bezpieczeństwa wybrała dobrze przeszkolonych agentów. Nie musieli się wysilać, by w krótkim czasie wszystko rozszyfrować. Ze względów oszczędnościowych, w Bergu pracowano w atmosferze rodzinnego zaufania z kantyną dla posiłków włącznie”. A nieco wcześniej Łucki stwierdza: „personel placówki w Niemczech (w Bergu) w większości był oparty na narodowcach, którzy mieli teoretycznie

największe możliwości dotarcia do kontaktów krajowych. Stabą stroną tej obsady byli ludzie bezwzględnie uczciwi, ale naiwni i nie nadający się do takiej pracy”. Nie będę tu zamieszczać całego rozdziału z tej tak godnej uwagi książki Stanisława Łuckiego, zmarłego 28 stycznia 2013 w Paryżu, zalecając zainteresowanym tej pracy lekturę. Przypomnę tylko, że wdowa po śp. S. Łuckim, ceniona działaczka polonijna, dr Anna Łucka we wrześniu 2013 przekazała, w czasie uroczystości w Sali Kolumnowej Sejmu RP, całe jego jakże z historycznego punktu widzenia istotne Archiwum do „Archiwum Akt Nowych w Warszawie. □

*Sprawa Bergu: W listopadzie 1950 r. Dział Krajowy emigracyjnej Rady Politycznej nawiązał współpracę z wywiadem amerykańskim. Rada przy współpracy Amerykanów próbowała docierać – przez siatkę swoich kurierów – do krcju i zbierać informacje dotyczące różnych aspektach życia w Polsce. Akcja została rozpracowana i zinfiltrowana przez UB. Ujawnienie w styczniu 1953 r. przez komunistyczne władze PRL tzw. sprawy Bergu, zapoczątkowało długotrwały kryzys polityczny wśród emigracji, a komunistom pozwoliło zintensyfikować oszczerczą kampanię propagandową przeciwko polskim politykom w Londynie. (Red.)

Jeśli pragniesz przez modlitwę i refleksję włączyć się w przygotowywanie Świątowych Dni Młodzieży, czekamy na Ciebie na pierwszym spotkaniu na SKYPY - w Święto Jana Pawła II, 22 października o godzinie 21.30.

Kolejne spotkania będą miały miejsce w każdą pierwszą sobotę miesiąca o tej samej porze. Czekamy na zgłoszenia i propozycje.

Adresy kontaktowe: - mail: s.antonina.sercanka@gmail.com; s_ewa@poczta.onet.pl;
- Skype: jeunespolonais.

Przez wstawiennictwo świętego Jana Pawła II, prosimy o potrzebne taski dla młodych i wszystkich przygotowujących Świątowe Dni Młodzieży.

Z darem modlitwy o błogostawieństwo Boże w rozpoczynającym się nowym roku pracy i nauki.

s. Antonina Szymczakowska – sercanka,
s. Ewa Mazur – sercanka

GRAWERUJĘ W SZKLE!
T. 06 42 35 59 99.

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.
T. 06 98 58 86 36

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY
91, rue de Prony 75017 PARIS
Linia metra nr. 3 stacja Pereire
RER C. stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant (karta vitale).

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Mówimy po polsku

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje : od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Serdecznie zaprasza na

Bal Andrzejkowy

Franco-polonais

29 listopada 2014

W Sali Jean Vilar: 9, Boulevard Héloïse 95100 Argenteuil

Na scenie wystąpi:

Dudzik Band

Wstęp 35€ od osoby koktajl i swojska przekąska gratis

Bufet zaopatrzonej w polskie ciepłe dania, ciasta, napoje oraz lekkie alkohole.

Rezerwacja i sprzedaż biletów: tel. 06 32 33 94 58; 06 16 83 64 75
e-mail: contact@polonia-argenteuil.com; www.polonia-argenteuil.com

Oficjalne otwarcie balu o godz. 19.00; zabawa do godz. 3.

Parking surveillé - gratuit

BIURO TŁUMACZEŃ W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 70 28 55 66 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności prawn-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem

Przyjdź na spotkanie Anonimowych Alkoholików

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.

**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych
i przyjaciół alkoholików

Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
Tel: 06 26 45 56 46

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem. **Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20**

(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

Poradnia Psychologiczna

przy Parafii polskiej w Paryżu XVI
- 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰

TŁUMACZENIA – KONSULTACJE PRAWNE

**S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy – Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

Dr DZIULKO André

INFORMUJE O NOWYM ADRESIE GABINETU:

**7, rue Henner 75009 PARIS
T. 06 10 95 74 90**

GODZINY PRZYJĘĆ BEZ ZMIAN.

METRO: LIÈGE, PLACE PIGALLE, SAINT GEORGES. BUS: 74.

Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW,
KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW. TEL.: 06 62 75 50 06;
01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

**Specjalistyczny Gabinet Ortodontyczny
DR AGNÈS PALUCHA**

118, av. Jean-Jaurès - 75019 Paris, Métro: Ourcq/Laumière
tél. 01 83 96 03 00

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

AL-ANON – GRUPA „ŚWIATEŁKO”

jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu **członka rodziny lub bliskiej osoby.**

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie, jak i osobie mającej problem z alkoholem. Jeśli masz kochaną osobę, której picie powoduje poważne problemy, będziesz serdecznie witany na naszych spotkaniach. Nie mamy powiązań z żadnym wyznaniem wiary, nie mamy żadnych zobowiązań prawnych, składek ani wpisowego. Dzielimy się wzajemnie naszym doświadczeniem, siłą i nadzieją. Twój postęp może się dokonać według twójego własnego sposobu i tobie właściwego tempa. My tylko zachęcamy, abyś wziął udział w naszej wspólnej sprawie.

Spotkania odbywają się **W KAŻDYM CZWARTEK o godz. 20⁰⁰**
w salce obok kościoła polskiego św. Genowefy 18 rue Claude Lorrain, 75016 Paris (M° Exelmans) **ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ AL-ANON**

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
(mówimy po polsku)

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

**Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.**

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

**Anonimowi Alkoholicy
niedziela, godz. 17:00**

spotkania otwarte dla
wszystkich zainteresowanych

**3 Rue Rampal
75019 Paris**

M 11 2 Belleville

tel. kontaktowe:
0 625 973 095
0 618 916 541

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 35 (2561): 19. 10. 2014

Commission paritaire N°: 0515 G. 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 8.10.2014

Inf. o prenumeracie na str. 3

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

TRWAM

PROGRAM

20 – 26 października – 2014

PONIEDZIAŁEK 20 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo życia 9³⁰ Vatican magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁰ Reportaż 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Sól Ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Głos serca – film 15³⁰ Reportaż 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Wspomnienia z Wilna 16²⁰ Dokument 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Słowo życia 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Spotkanie Rodziny RM 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Retrospekcja 20⁵⁵ Św. na każdy dzień 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK 21 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dokument 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Św. na każdy dzień 11⁴⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14⁰⁵ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Kalejdoskop młodych 16⁴⁰ Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ Reportaż 17⁰⁰ Dokument 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA 22 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop młodych 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9⁴⁰ Reportaż 10⁰⁰ Audycja Generalna

11¹⁰ Kapłan Pro-Life 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Spektakl 14⁰⁵ Dokument(2) 15⁴⁵ Św. na każdy dzień 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Reportaż 16⁴⁵ Akt zawierzenia świata Miłosierdziu Bożemu 16⁵⁵ Św. na każdy dzień 17⁰⁰ Centrum Jana Pawła II 19⁰⁰ Dokument 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 23 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo życia 8⁴⁵ Film 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Drogowskazy zdrowia 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument(3) 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Dokument(2) 16⁵⁵ Przegląd Niedzieli 17¹⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Film 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 24 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo życia 8⁴⁵ Film 9¹⁰ Rozrywka 9⁴⁰ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Program kulturalny 14⁴⁰ Dokument 15⁰⁰ Koronka do Miłosierdzia Bożego 15²⁰ Dokument 15⁴⁵ Św. na każdy dzień 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ 7 sakra-

ment 16³⁵ Reportaż 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA 25 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Sanktuarium MB Ostrobramskiej Skarżysko Kamienna 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ 7 sakrament 14⁰⁰ Dokument 15³⁰ Powrót do Domu Ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Mocni w wierze 16⁴⁰ Sanktuaria Polskie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Przegląd Źródła 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 26 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Słowo życia 8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Przegląd Źródła 9²⁰ Przegląd Niedzieli 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Słowo życia 10⁴⁰ Dokument 11³⁵ Św. na każdy dzień 11⁴⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Sól Ziemi 14³⁰ Film 15⁵⁵ Św. na każdy dzień 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Film 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Vatican magazine. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Zofia Simoncic –	20€
M et Mme Ernest Kaczmarek –	30€
Mr ou Mme Jacques Royaux –	35€

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268—75 N PARIS

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

kto

TÉLÉVISION CATHOLIQUE

KTO est accessible via le satellite, la TV par ADSL, le câble, et par Internet (www.ktotv.com) en direct et en plein écran.

Canalsat (anciennement TPS): canal 173

Coordonnées de KTO sur le satellite Astra: Satellite Astra 1KR

(19,2° Est) • Transpondeur: 22 • Fréquence: 11 538 MHz • Polarisation: Verticale • Symbol rate: 22,0 MSymb/sec • Service ID: 6902 • PID Vidéo: 602 • PID Audio: 622.

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS - www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

**TVP
POLONIA**

PROGRAM TV

20 - 26 października 2014

PONIEDZIAŁEK 20 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Made in Poland - teleturniej 11⁴⁰ Galeria - serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ranczo - serial 13⁴⁵ Tygodnik.pl 14⁴⁰ Kulturalni PL 15⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 16²⁰ Kocham Kino - magazyn 16⁵⁵ Galeria - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w.- dokument 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia - serial 19²⁵ Cafe historia 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Dom nad rozlewiskiem - serial 21¹⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Reporter Polski - magazyn 22⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 23⁴⁵ Reportaż 0²⁰ Naszaarmia.pl 0⁴⁵ Galeria - serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w.- dokument 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 21 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Reporter Polski - magazyn 11⁴⁰ Dwie strony medalu - serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Londyńczycy II - serial 13⁵⁰ Ocalony świat - dokument 14³⁰ Tomasz Lis na żywo 15³⁵ Złotopolscy - telenowela 16⁰⁵ Tygodnik Kulturalny 16⁵⁵ Dwie strony medalu - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w.- dokument 18²⁵ Reportaż 18⁵⁵ Barwy szczęścia - serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Ojciec Mateusz - serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Halo Polonia - magazyn 22⁴⁵ Trójka w Trójce 23⁴⁰ Operacja Życie - dokument 0¹⁰ Made in Poland - teleturniej 0⁴⁵ Dwie strony medalu - serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w.- dokument 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 22 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Halo Polonia 11⁴⁰ Dwie strony medalu - serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Dom nad rozlewiskiem - serial 13⁴⁵ Nie ma jak Polska - magazyn 14²⁰ Sztuka życia - telenowela 14⁵⁰ Operacja Życie - dokument 15²⁰ Las Story - reportaż 15⁴⁵ Złotopolscy - tele-

nowela 16¹⁰ WOK Wszystko o Kulturze - magazyn 16⁵⁵ Dwie strony medalu - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w.- dokument 18²⁵ Załoga Eko - magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia - serial 19²⁵ Wilnoteka - magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Pogoda na piątek - serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Reporter Polski - magazyn 22⁴⁰ Kabaretowy Klub Dwójki 23³⁵ Kres podróży - dokument 0¹⁵ Nie ma jak Polska - magazyn 0⁴⁵ Dwie strony medalu - serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w.- dokument 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 23 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Reporter Polski - magazyn 11⁴⁰ Tak miało być - serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość - serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek - serial 14³⁵ Wilnoteka - magazyn 14⁵⁵ Kres podróży - dokument 15⁴⁵ Złotopolscy - telenowela 16¹⁵ Magazyn 16⁵⁵ Tak miało być - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w.- dokument 18²⁵ Kucin Alina 18⁵⁵ Barwy szczęścia - serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁵ Komisarz Alex - serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Halo Polonia - magazyn 22⁴⁵ Trzeci oficer - serial 23⁴⁰ Nie tylko Gustlik - dokument 0⁴⁵ Tak miało być - serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w.- dokument 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 24 PAŹDZIERNIKA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Halo Polonia 11⁴⁰ Tak miało być - serial 12⁰⁵ Na sygnale - serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość - serial 13⁵⁰ Komisarz Alex - serial 14⁴⁰ Felieton 14⁵⁰ Naturalnie zakreśleni 15²⁵ Złotopolscy - telenowela 16⁰⁰ Hala odlotów 16⁵⁵ Tak miało być - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w.- dokument 18²⁵ Okrasa łamie przepisy - magazyn 18⁵⁵ Na sygnale - serial 19²⁵ Skarby prowincji - reportaż 19⁴⁵ Dobra-

nocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Na dobre i na złe - serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Reporter Polski - magazyn 22⁴⁰ Z odzysku - dramat 0⁴⁵ Tak miało być - serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w.- dokument 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 25 PAŹDZIERNIKA

8⁴⁵ Przyjaciele lasu - reportaż 9⁰⁰ Rozrywka 9⁴⁰ Załoga Eko - magazyn 10¹⁰ Świat się kręci 11⁰⁰ Przytłbice i kaptury - serial 12¹⁰ Łamigłówa 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz - serial 13³⁰ Kucin Alina 14⁰⁰ Na dobre i na złe - serial 15⁰⁰ N Czołwka pasmowa - dokument 15⁰⁰ Na piętrach Babiej Góry - dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość - serial 18⁵⁰ Recital jubileuszowy W. Młynarskiego 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Londyńczycy II - serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam - magazyn 22⁴⁰ Jasminum - film 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość - serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 26 PAŹDZIERNIKA

8²⁰ Polacy tu i tam - magazyn 8⁵⁰ Felieton 9⁰⁰ Łamigłówa 9⁰⁵ Sto minut wakacji - serial 9⁴⁰ Ziarno - magazyn 10¹⁰ Alternatywy 4 - serial 11¹⁰ Pamiętaj o mnie 11²⁵ Dolny Śląsk - reportaż 11⁴⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Aniot Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami - reportaż 13⁰⁰ Msza Św.- kościół NMP Nieustającej Pomocy Wrocław 14²⁰ Piosenki Agnieszki Osieckiej 15²⁰ Okrasa łamie przepisy - magazyn 15⁵⁰ Alchemia zdrowia i urody 16⁰⁵ Skarby prowincji - reportaż 16²⁵ Ocalony świat - dokument 16⁵⁵ Made in Poland - teleturniej 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość - serial 18⁴⁵ Recital jubileuszowy W. Młynarskiego 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Ranczo - serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 23⁰⁰ Alternatywy 4 - serial 0⁰⁵ Ocalony świat - dokument 0³⁰ Skarby prowincji - reportaż 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość - serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

**Arcybiskup Paryża
i Rektor Polskiej Misji Katolickiej
we Francji**

ZAPRASZAJĄ

**25 października 2014 r.
o godz. 10.30**

do udziału

**w uroczystej Mszy św.
w katedrze Notre-Dame
w Paryżu**

pod przewodnictwem

**Jego Eminencji
kard. André Vingt – Trois
Arcybiskupa Paryża**

oraz

**w odsłonięciu
i poświęceniu pomnika
św. Jana Pawła II**

na skwerze Jana XXIII

w obecności

**Pani Anne Hidalgo
Mera Paryża**

